

ქართულ-სომხური ლექსიკონი

ქართულ ენაში მომზადების პროგრამის
სტუდენტებისათვის

ენისა და საგნის ინტეგრირებული სწავლების კურსისთვის

მათემატიკა

გამომცემლობა „მერიდიანი“
თბილისი 2015

ენობრივი კვლევისა და ანალიზის ინსტიტუტი

პროექტი

„არაქართულენოვან სტუდენტთა აკადემიური მხარდაჭერა ქართულ ენაში
მომზადების პროგრამის ფარგლებში“

გამოცემულია ფონდი „ღია საზოგადოება - საქართველოს“ ფინანსური მხარდაჭერით. ავტორის/ავტორების მიერ საინფორმაციო მასალაში გამოთქმული მოსაზრება შესაძლოა არ გამოხატავდეს ფონდ „ღია საზოგადოება-საქართველოს“ პოზიციას. შესაბამისად, ფონდი არ არის პასუხისმგებელი მასალის შინაარსზე.

Published with the financial support of the Open Society Georgia Foundation. The views, opinions and statements expressed by the authors and those providing comments are theirs only and do not necessarily reflect the position of Open Society Georgia Foundation. Therefore, the Open Society Georgia Foundation is not responsible for the content of the information material

კონცეფციის ავტორები და შემდგენლები: **კახა გაბუნია, ჭაბუკი ქირია**

მთარგმნელი: **ზოია მხითარაიანი**

რედაქტორი: **ქეთევან გოჩიტაშვილი**

ISBN

A და B სიმრავლეთა გადაკვეთა

- ოპერაცია, რომლის
შედეგადაც მიიღება სიმრავლე
C, რომელიც, თავის მხრივ,
შედგება იმ ელემენტებისგან,
რომლებსაც შეიცავენ A და B.
სიმბოლოურად ასე ჩაიწერება:
 $C=A \cap B$.

აბსცისა - საკოორდინატო
სიბრტყეზე წერტილის
პირველი კოორდინატი.
აბსცისას როგორც წესი,
ლატინური x -ით აღვნიშნავთ.

ათწილადი - ყველა ის წილადი,
რომელთა მნიშვნელი 10-ის
ხარისხია.

ალბათობა - მათემატიკის
ნაწილი შემთხვევითი
პროცესების და მათი
მათემატიკური მოდელირების
შესახებ. მოვლენის ალბათობა

A და B რაიმეობების

ხაზობა - ციფრბრუნვა,
ორი არეკონსტანტით
C რაიმეობა, ორი, ორი
ხეობა, რაიმეობა და აქ
თარღობა, ორი
აქონსაკონსტანტით A და B:
ციფრბრუნვა ` $C=A \cap B$:

არეკონსტანტით - ციფრბრუნვა
ხარბობას ქრთ კონსტანტით
ათრთი ციფრბრუნვა:
არეკონსტანტით
ბრუნვა კონსტანტით x -ით:

საარეკონსტანტო ციფრბრუნვა -
რთი აქონსაკონსტანტით,
ორთი ხარბობა თარღობა
ასობა:

რთი -
არეკონსტანტით
არეკონსტანტით
ციფრბრუნვა და ორი
არეკონსტანტით

ენოდება იმას, თუ რამდენად დიდია ამ ალბათობის მოხდენის შანსი.

ალგებრა - მათემატიკის ერთ-ერთი დარგი, რომელიც სწავლობს სიდიდეებზე მოქმედებათა ზოგად კანონებს ამ სიდიდეების რიცხობრივი მნიშვნელობისაგან დამოუკიდებლად.

ალგებრული გეომეტრია - მათემატიკის დარგი, რომელიც აერთიანებს აბსტრაქტულ ალგებრას და გეომეტრიას. კლასიკური ალგებრული გეომეტრიის და ასევე ფერთო გაგებით, თანამედროვე ალგებრული გეომეტრიის შესწავლის მთავარი საგანია მრავალწევრების

მიოქლაციორმან მასაჰნ: ზრნიოქჰი ხაქანსაქანო-ქოინ ღ კიჯქიომ აჟნ, ჰქ ირქანოქ მსზ ღ აჟა ხაქანსაქანოქჟან თსეჰი იონს-ნაქო ხნარაქიოქოქოინრ:

ჯანრახაჯიქ - მაქსმასიქსაჟი დქიოქ, ირნ იოსონსასიქრიომ ღ მსზოქოინსნსრეი ქრა კასარაქიოქ ცირბიოქოქოინსნსრეი რნეჰანოქრ ირსნსრერ` ანსაქა მსზოქოინსნსრეი ჰქაქინ არბქსნსრეიჯ:

ჯანრახაჯქასქან სრქრაჯაქიოქოქინ - მაქსმასიქსაქიქაქჰინ, ირრ ხანასთსეოქონ ღ აქსთორაქსთ ხანრახაჯიქრ ს სრქრაჯაქიოქოქინრ: ჴასასქან ხანრახაჯქასქან სრქრაჯაქიოქოქან, ონჯაქსა სან რნეჰანოქრ ხასსაგოქოქამრ, ძანანსაქსაქიჯ ხანრახაჯქასქან სრქრაჯაქიოქოქან

ამონახსენთა სიმრავლეები.

ალგებრული მრუდი -

ალგებრული გეომეტრიის
ობიექტი ბრტყელი
მრუდებისთვის, რომლებიც
მოცემულია ერთადერთი
ტოლობით: $7F(x,y) = 0$,
მრავალწევრას ხარისხ F -ს
უწოდებენ ალგებრულ მრუდს.

ალგორითმი - იმ მოქმედებათა
ერთობლიობის ზუსტი და
სრული აღწერა, რომელთა
მკაცრად განსაზღვრული
თანმიმდევრობით შესრულება
განაპირობებს დასმული
ამოცანის ამოხსნას.

ამონახსნი (განტოლების) -

უცნობ(ებ)ის ის მნიშვნელობა,
რომლის ჩასმა უცნობ(ებ)ის
ნაცვლად სათანადო

რიონასაქროქჟან ცქსა-
ქირ ათარქსან რაქმადსი-
ქიონსნქრქ ქობიონსნქრქ
რადქიქიქონსნქრქ სნ:

ჯანრახაჯქასქან ქირ -

ხანრახაჯქასქან
ქრქრახაქიქიქიქონსნქრქ
ხარქ ქირქ ხამარ, იქონს
თრქად სნ მქჟან მსქ
ხაქასარქონქმქ $7F(x,y) =$
 0 , რადქანქამქ ასთქდან F -
ქ ქიქქიქმ სნ
ხანრახაჯქასქან ქირ:

სქქიქქმ - აქნ ციქობიქი-

ქიონსნქრქ ამქიქიქიქიქონს
დქქიქთ ს ამქიქიქასქან
სქარაქიქიქიქონს, იქონს
ქქსთ ასქანსქად
ხაქიქიქასქანქიქიქამქ
ქასთარქიქმ
აქჟანსაქიქიქონს ს იქიქად
ქსქიქქ ქობიქმ:

სქრქასთსნქრ ქამ ქობიქონსნქრ

(ხაქასარქანს) -
ანსქაქთ(სნქრქ)ქ არქქქქქ,
იქონს თსქიქიქიქონს

განტოლებას იგივეობად
(ტოლობად) აქცევს.

ამოცანა - რაიმე „პრობლემა“, რომელიც უნდა გადაიჭრას მათემატიკური მეთოდების საშუალებით.

არაბული ციფრები - ციფრები, რომლებიც დღესდღეობით გამოიყენება რიცხვების ჩასაწერად. ესენია 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 და 9.

არაგამომრიცხავი - ორი ან მეტი დებულება, რომლებიც შესაძლოა ერთდროულად იყოს ჭეშმარიტი.

არითმეტიკა - მათემატიკის უძველესი და უმარტივესი დარგი, რომელიც შეისწავლის რიცხვთა ელემენტარულ ფორმებს (ნატურალური, მთელი, რაციონალური) და მათზე უმარტივეს

ანხაჟ(ნერ)ი ფიქსარენ
ხანაყათათაქან
ხაქასართიმრ კქერაბი
ნოქნოქთან:

ჩანაწერი - ირს «ჩინაწინაწერი», ირრ აქსტუ ღ ლობქი
მარქმასიქსკსან
მწოიქნსქი მიქიივიქ:

სრარქსან ქქანქანსქ -
ქქანქანსქ, ირინქ
ნსქსკაქიომ იქსთაქიქიქიქ
სქ ქქსქრ ქქსქი ხანარ:
ქქანქ სქ` 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7,
8 ს 9:

ქქსთაქიქ - სქსქი სქან აქსქქი
იქიქქსქსქ, ირინქ სქარქი სქ
მიქაქმანსასქ ქქსქქ ქქქსქ:

ქქსრქსქიქიქ - მარქმას-
ქსქსქ ამსქსაქსქ ს
სარქსაქიქს ქქიქი, ირს
იქსთინსასქიქიქს ქქსქსქ
სარქსკსან ბსქრქ (ქსასქსან,
სარქიქ, იქსქიქსაქ) ს აქარქ
ქქსრქსასქსან

არითმეტიკულ ოპერაციებს
(შეჯამება, გამოკლება,
გამრავლება, გაყოფა).

არითმეტიკული პროგრესია -
მათემატიკაში არის
მიმდევრობა, რომლის ყველა
წევრი, დანყებული მეორიდან,
მიიღება წინა წევრისგან ერთი
და იმავე რიცხვის მიმატებით.
მაგალითად, თუ
არითმეტიკული პროგრესიის
სხვაობა არის 2, ხოლო
პირველი წევრი- 3, მაშინ
პროგრესია შემდევნაირი
იქნება: 3, 5, 7, 9, 11, 13.

არითმეტიკული საშუალო -
რიცხვით მონაცემთა რაიმე
სასრული ერთობლიობის
საშუალო ითმეტიკული
საშუალო) არის
ერთობლიობის ყველა
რიცხვის ჯამისა და რიცხვთა
ოდენობის შეფარდება.

გორბოიუქონსსერ
(გონარონ, ხანონ,
რადნაყასტონ, რაძანონ):

მძარანასან აყოფესიქა` -
მძარანოქონს მსე
ხაჯორქასანოქონს, ირი
ქორაქანსქორ ანქონ
ასაბ ტრქორქიგ (რახი
ათაქინქიგ), სთახქონს ტ
ნახორქ ანქონქინს ნოქნ მქიქ
გონარესქიქ: ორქინასქ, სეს
მარქმასთიქასქან
ყოფესიქაქი
თარქრეოქონსრ 2 ტ, ქისქ
ათაქინ ანქონქ 3, აქი
რესქონს აყოფესიქან
ხესქასქ თესქრ ქონსნსა`
3, 5, 7, 9, 11, 13.

მძარანასან მქიქინ` - მი
ქანსი მქრქი მძარანასანს
მქიქინს ქიქქონს ტ აქს
ქანორქრ, ირს სთახქონს ტ
აქი მქრქი გონარქ
გონარესქინსრქი მქი ქრ
რადანსქიქა:

არითმეტიკული ფუნქცია -
 ფუნქცია, რომლის ყველა
 შესაძლო არგუმენტიც და
 მნიშვნელობაც ნატურალური
 რიცხვია.

ასიმეტრია - სიმეტრიის
 არარსებობა ან/და დარღვევა.

ასოციაციურობა - თუკი სამი
 რიცხვზე ერთი და იმავე
 ოპერაციის
 განხორციელებისას არ აქვს
 მნიშვნელობა, ჯერ რომელ
 რიცხვზე ჩაატარებთ მას, ეს
 სამი რიცხვი ამ ოპერაციით
 ასოციაციურია. მაგ.:
 $(a+b)+c=a+(b+c)$

აესიალური ვექტორი - ვექტორი
 ორიენტირებულ სივრცეში,
 რომელიც, სივრცის
 ორიენტაციის ცვლილებისას,
 გარდაიქმნება საპირისპირო
 მიმართულების ვექტორად.

ბიძარანასკან ჭონსცხა -
 ჭონსცხა, ირი რიორ
 ხნარადირ არდიონსონსონ
 იუ არძხნსერე რნსკან
 რქსრ სნ:

საჩმსთრჩა - სჩმსთრჩაქი
 რსგსკაქიოქიონს კსმ/ს
 ჩსაქსთიომ:

სსაგჩსთქიქიოქიონს,
 ციოცირიქსკანსოქიონს, სქს -
 სრსქ რქსერიქ მქსნიოქს
 ცირბიოქიოქსნ
 ქრსკსნსგმნსნ ძმნსნსსკ
 ნღნსნსკიოქიონს ჯინსქ, რქს ნქსი
 იორ რქიქიქ კსსთარსსს აქს, აქს
 სრსქ რქსერს აქს
 ცირბიოქიოქსმრ
 ციოცირიქსკან სნ: ორქსნსსკ,
 $(a+b)+c=a+(b+c)$:

ღსსთიოქსსსთორ - სთარაბი-
 ოქსნს მსჯ კიოქმნოქიოქსძკაბ
 ქსსსთორს, იორს, სთარაბიოქსნს
 კიოქმნოქიოქსმრ ქიქსქსქს,
 ქსერაქიქსქიქიომ ჲ ხსსკსთოქს
 იოქიოქსმრ ქსსსთორქი:

აქსიომა - აქსიომა _ ძველი ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს: „დამაჯერებელი, სარწმუნო, უჭკველი წინადადება“. აქსიომა ისეთი მათემატიკური წინადადებაა, რომელსაც დაუმტკიცებლად ვიღებთ, რადგანაც მისი მართებულობა მეტისმეტად ცხადია.

აქსიომატური მეთოდი - სამეცნიერო თეორიის აგების ხერხი, რომლის მეშვეობითაც საფუძვლად იღებენ ყველა აქსიომასა და დამამტკიცებელ თეორემას და შემდგომ ხდება მტკიცება. თეორიის აქსიომატური მეთოდით აგებას დედუქციურ მეთოდსაც უწოდებენ.

აცდენილი წრფეები - წრფეები, როლებსთვის არ არსებობს მათზე გამავალი სიბრტყე; აცდენილი წრფე არაუარყოფითი ა რიცხვიდან.

აქსიომ` ხის ხონარენ რათ ღ ს ნუნანსკიომ ღ` «ხამიოქ, კისთახელი, ყარისათქი იქიოქ»: აქსიომან აუნაქისი მათენსათქსკსკან იქიოქ ღ, ირნ ენქონსიომ ღნქ ათანგ საყაგვიცელი, ქანსი ირ ღუნარისაგქიოქონერ ჯაქიგ აქელი ასქსხაქთ ღ:

აქსიომათქს მქოქ` - გქსასკან თსთიქსან კსათიციმან მქოქ, იქი მქიცივიქ ხქმქ ღნ ქლქციომ ქოქი აქსიომსქერი ს საყაგვიციოქ ჭქორენსქერი ს აქნოქსის საყაგვიციომ: სსთიქსან აქსიომათქს მქოქოქ კსათიციომერ კიქიომ ღნ სან იქქიოქსიქ მქოქ:

გიცახსთ იოქიქსქ` იოქიქსქ, იოქსქ გისქიომ ღნ სიქს ხარქიქსან მსქ ს ჯს ხასქიომ: სრქსბ იოქქქი ქქსა ჯგისქიოქ კსთოქ ანქციომ ღ თოქსბქს გოცახსთ მქსან მსქ იოქიქ:

ახარისხება - მათემატიკური ოპერაცია, რომელიც აღნიშნავს მოცემული რიცხვის n -ჯერ საკუთარ თავზე გამრავლებას. ჩაინერება x^n , სადაც a მოცემული რიცხვია, ხოლო n გვიჩვენებს, თუ რამდენჯერ მრავლდება ის საკუთარ თავზე. x^n გამოითქმის, როგორც x ხარისხად n , ან x -ის მე- n -ე ხარისხში აყვანა.

ბაზისი - n -განზომილებიანი წრფივი სივრცის ნებისმიერ n წრფივად დამოუკიდებელ ვექტორს წრფივი სივრცის ბაზისი ეწოდება.

ბილიონი (ფრანგ. billion, იგივე მილიარდი) - ათასჯერ მილიონი; ციფრი, რომელიც 9 ნულით გამოიხატება.

ბინარული - ორი ნაწილისგან შემდგარი, ორმაგი, ორობითი.

ასათიდან რარბრავსელ`
მაქმნასთიქსკან
გორბოიოქონ, ორ გოივ ღ
თაქი თქქაქ ზქქნ n ანკამ`
ქნქნ ქრქნოქ
რადმასათქონ: გრქონ ღ a^n ,
ორთქ a -ნ თრქად ზქქნ ღ, n -
ასათიდანაგოივქნ ღ კამ
გოივქქქ, ორქ გოივ ღ თაქი,
ზქქნ ქანქ ანკამ ღ
რადმასათქქონ ქნქნ
ქრქნოქ ს კარქაგქონ ღ` a -
რარბრავრად n ასათიდან
კამ` a -ქ n ასათიდან:

ჩაქი` - n - ჯაქთონოქ გბაქინ
თარაბოქონქნ განსკაგად N
გბაქინ ანსკაქი ქქქთორქ
კოქქონ ღქნ გბაქინ თარაბქქ
ქქქქ:

**ჩქქინ (ქრანს. billion, სოქნ
აქქაროქ)`** - ჰაგარ ანკამ
აქქინ, ზქქ, ორქ
ართახაქოქონ ღ 9 კოქოქ:

ჩქნარ` - ღრქო მასაქგ
რაქკაგად, ღრქსკქ,

ბინომი - ორი ალგებრული გამოსახულების (წევრის) ჯამი ან სხვაობა; ორწევრი (მდრ. მონომი, პოლინომი).

ბირთვი - სფეროს და სფეროთი შემოსაზღვრული სივრცის წერტილების სიმრავლე.

ბისექტრისა - 1) კუთხის ბისექტრისა - სხივი, რომლის სათავემომცემული კუთხვის წვეროს ემთხვევა და ყოფს ამ კუთხეს ორ ტოლ ნაწილად; 2). სამკუთხედის ბისექტრისა - სამკუთხედის კუთხის ბისექტრისის მონაკვეთი ამ კუთხის წვეროდან მოპირდაპირე გვერდთან გადაკვეთის წერტილამდე.

ბიჯი - ამოცანის ამოხსნის ან ალგორითმის შედარების ეტაპი.

კრკნასკი:

ჩხინამ - ხანრახაძასკან აყასკერი (ანტამი) გომარე კამ თარქერიქონრ: ტრკანტამ (ხმამ. ` მჩინამ, ატიქინამ):

წწწწწწ - გნტი კამ გნტიქ სახმანაყასტიქ თარაბტიქან კსტიქ რაყმტიქონ:

ყყყყყყ - 1) ანსკან კჩითრე ჲ კტიქტიმ აყნ დართაყაქრ, თრე ჲწტიმ ჲ ნრა ყაყაქიგ, ანგწტიმ ნრა კტიქტიქ მიქტიქ ს კჩითიმ ანსკონრ ჲრკტი ხაქასარ მასტიქ: 2) ტონსკან კჩითრეჲ ხანტიყასყაგ კტიქრ რაქანტიმ ჲ ჲრკტი მასტიქ ნტიქ ხარაქტიქონრ, ჩნჯ თრ ანსკანრ კჩი კტიქტიქ ხარაქტიქონსნ ჲ:

ყყყ - ჩნტიქტიქ ტტიქმან კამ აკტიქტიქმი ხამწმასტიქონ კტიქ:

ბლაგვი კუთხე - მართ კუთხეზე მეტს, მაგრამ გაშლილ კუთხეზე ნაკლებ კუთხეს ბლაგვი კუთხე ეწოდება.

ბლაგვეკუთხა სამკუთხედი - სამკუთხედი, რომლის ერთი კუთხე ბლაგვია. ბლაგვეკუთხა სამკუთხედის ორი კუთხე მახვილია.

ბრუნვის ზედაპირი - ზედაპირი, რომელიც წარმოიქმნება რომელიმე ირიბი წრფის სწორი ხაზის ირგვლივ ბრუნვისას.

გაბნევის დიაპაზონი - რიცხვით მონაცემთა ერთობლიობის უდიდეს და უმცირეს რიცხვებს შორის სხვაობა.

გამოკლება - მიმატების შებრუნებული ოპერაცია. ჩაიწერება, როგორც a-b.

გამომრიცხავი - ორი ან მეტი დებულება, რომლებიც

ჩიო ანსკიონ` - ჩიო ანსკიონის მწიფე, სასიამოვნო ანსკიონის მწიფე ანსკიონს ეწოდება.

ჩიო ანსკიონის ხაზი - ჩიო ანსკიონის ხაზი, ჩიო ანსკიონის ხაზის ხაზის ხაზის ხაზის ხაზი:

ჩიო ანსკიონის მწიფე - მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე:

ჩიო ანსკიონის მწიფე - მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე:

ჩიო ანსკიონის მწიფე - მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე:

ჩიო ანსკიონის მწიფე - მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე, ჩიო ანსკიონის მწიფე:

ერთდროულად ვერ იქნება
ჭეშმარიტი.

გამრავლება - ბინარული
მათემატიკური ოპერაცია,
რომელიც ჩაინერება,
როგორც $a \times b$. მის შედეგად
ვიღებთ, თუ რას მივიღებთ,
თუკი a -ს დავემატებთ თავის
თავს b -ჯერ (ან, პირიქით, b -ს
დავემატებთ თავის თავს a -
ჯერ).

გამყოფი - მოცემული რიცხვის
გამყოფი ეწოდება
რიცხვს, რომელზედაც
მოცემული რიცხვი
იყოფა. მაგალითად, 2 არის 8-
ის გამყოფი, 5-10-ის.

განყოფი - გაყოფი ოპერაციის
შედეგი.

განაწილების ფუნქცია - ფუნქცია,
რომლის მნიშვნელობაც
ყოველ x წერტილში არის
ალბათობა იმისა, რომ ამ

მჩაძამანასკ ჯენ სართილ
ქინელ დუმარქით:

ჩაყნაყნათქონ - ჩინარ
მარქნათქისკან
ყორბორქონ, ორნ
ართახაყნთქონ
ქინყენ $a \times b$: ზრა
არქონქონ ქინათონ
ენქ, ქენ
ქინყ კათანაყქინქ,
ენქ a -ქინ
აქლყენენქ
ქინქნ
ქინენ
ბ
ანყან (კან
ენქჩასკათასქ
`
ბ -ქინ
აქლყენენქ
ქინქნ
ქინენ
ა
ანყან):

ჩაძანარარ - თქყლ
ქქქ
ჩაძანარარ
ქ ქინქქონ
აყნ
ქქქ, ორქ
ქქრა
ჩაძანქონ
ქ
თრქაძ
ქქქ: ორქინასკ,
2-ქ
8-
ქ
ჩაძანარარ
ქ,
5-ქ
10-ქ:

ჩანორქ - ჩაძანან
ყორბორქონ
არქონქქ:

ჩაჯინან ქონსქჩა -
ქონსქჩა,
ორქ
არქქქ
ქორაქანყორ
x
ქქთონ
ჩაქანასკანორქონ
ქ
აყნ

განანილების ფუნქციის შესაბამისი შემთხვევითი სიდიდე მიიღებს x -ზე ნაკლებ მნიშვნელობას.

განმეორებითი ინტეგრალი - ინტეგრალური გამოთვლის ცნება, რომელიც დაკავშირებულია ორმაგი, სამმაგი (და. საზოგადოდ - მაგი) ინტეგრალების გამოთვლასთან. მაგალითად, ორმაგი ინტეგრალის გამოთვლა დაიყვანება ჩვეულებრივი ინტეგრალების ორ გამოთვლაზე.

განტოლება - გამოსახულებას, რომელიც ცვლადს შეიცავს, განტოლება ეწოდება.

განტოლებათა სისტემა - ორი ან მეტი განტოლების ერთობლიობა, რომელთაც გააჩნიათ საერთო უცნობები

რანჟი, იქ აქო რაჯჩამან ჭონსცქიაჟი ხამაყათათაქანს აყათახასან მსბოქოქონრ კრნოქონსი x -ქინ ჯცერაყანსოქო არძეს:

ყრსქიქო ქნსთეყრალ` - ქნსთეყრალ ხაჯქარქმანს ხასსყოქოქონს, იქრ კაყქად ლ კრქნასქი, ლოასქი (ს რნოქანრაყეს - ასქი) ქნსთეყრალქნქი ხაჯქარქმანს ხესთ: ოქჩნასკ, კრქნასქი ქნსთეყრალქნქი ხაჯქარქრ ხასყქიმ ლ სოქორასანს ქნსთეყრალქნქი ზრქოი ხაჯქარქმანს:

ჯაქასაროიმ` - აყათსქერქ, იქრ აყაროქნასქიმ ლ ქოქოქოქასანს, კოქქიმ ლ ხაქასაროიმ:

ჯაქასაროიმქნქი ხამასყარც` - ზრქოი კამ აქქექი ხაქასაროიმქნქი მქასანოქოქონს, იქონსქ ოქნსნ

გარე კუთხე - მრავალკუთხედის რომელიმე a კუთხის გარე კუთხე ეწოდება კუთხეს, რომელიც მიიღება a კუთხის რომელიმე გვერდის გაგრძელებით და ქმნის გაშლილ კუთხეს a კუთხესთან ერთად.

გარე წერტილი - ფიგურის გარე წერტილი ეწოდება წერტილს, რომელიც არ ეკუთვნის მოცემულ ფიგურას, ანუ მდებარეობს მის გარეთ.

გასაყოფი - გაყოფის ოპერაციის წევრი, რომელიც იყოფა მეორე წევრზე.

გაყოფა - გამრავლების შებრუნებული ოპერაცია. ჩაიწერება, როგორც $a:b$ ან a/b .

გაყოფა ნაშთით - მთელი a რიცხვის ნატურალურ b რიცხვზე ნაშთით გაყოფა ნიშნავს იმ ერთადერთ (ქ;რ)

რნუხანორ ანხაჟონერ:

არითაჟინ ანსკონ `

რადანსკან ორს a ანსკან არითაჟინ ანსკონ \times კოჟკონ აჟნ ანსკონრ, ორს ათაგკონ \times a ანსკან ორს \times კოჟქი ჟარონსაკოჟჟამრ \times ათსეჟონი ქოქად ანსკონ ` a ანსკან ხსთ:

არითაჟინ კსთ ` - აჟსკერქი

არითაჟინ კსთ \times კოჟკონ კსთრ, ორს \times აჟსკანონი თქჟალ აჟსკერქინ, კან გონსკონ \times სრანსიგ ოჟრა:

რადანსკი ` - რადანსან

გორბოჟოჟან ანჟამ, ორს რადანსკონ \times სერკოჟოჟ ანჟამქი ქრა:

რადანსონ ` - რადანსკონსან

ხასკანსკ გორბოჟოჟონ: გრკონ \times $a:b$ კან a/b :

რადანსონ მნაგოჟოქ ` სჟს a

სჟქრ b სჟქი ქრა რადანსკის ათაგკონ \times ოჟ კრქ c რანოჟი \times r მნაგოჟოქ (რნუ ორონ $r < b$),

მთელ რიცხვთა წყვილის
პოვნას, რომელთათვისაც
 $a = b \cdot r$ და $0 < r < b$. რ-ს ნაშთი
ენოდება.

გაშიფვრა - დაშიფრული
ინფორმაციის აღდგენა
თავდაპირველ სახეზე.

გაშლილი კუთხე - კუთხე,
რომლის ორივე გვერდიც
ერთ სიბრტყეზე მდებარეობს
და რომლის გვედებიც
დამატებითი
სხივებია; გაშლილი კუთხის
ზომა 180 გრადუსია.

**გეგმილი (მონაკვეთის,
ვექტორის)** - საკოორდინატო
ღერძზე აგებულ მონაკვეთს,
რომლის ბოლოებიც არის
მოცემული მონაკვეთის ან
ვექტორის ბოლოების
გეგმილები, ამ
მონაკვეთის/ვექტორის
გეგმილი ეწოდება.

$$a + a = b * c + r:$$

ქვანობა ` ბაბქაფქაბ
თქქქქქქქქქ ქქქქქქქქქქ
სქქქქქქქქქ

ქვანობა ანქქქქ ` ანქქქქ, ოქქ
ქქქქ ქქქქქქქქქ ქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქ ქქქქ, ს ოქქ
ქქქქქქქქქ ქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქ ქქქქ: ქვანობა ანქქქქ
ქქქქ 180 აანქქქქქქქქ:

ქქქქქქქქქ - (ქქქქქქქქ,
ქქქქქქქქქ) ` ქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქ ქქქქ ქქქქქქქქქ
ქქქქქქქქქ, ოქქქ
ქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ
ანქქქქქქქქქქქქქქქქქქქ

გეგმილი (წერტილის) -

საკოორდინატო სიბრტყეში (ან სივრცეში) არსებული A წერტილზე თუ გავავლებთ რომელიმე საკოორდინატო ღერძის მართობულ წრფეს, ამ წრფისა და საკოორდინატო ღერძის გადაკვეთის წერტილს ეწოდება A წერტილი გეგმილი მოცემულ ღერძზე.

გეომეტრია - მათემატიკის დარგი, რომელიც შეისწავლის სივრცობრივ განზომილებებს და მათ განზოგადებას.

გეომეტრიული პროგრესია - მათემატიკაში ისეთი რიცხვითი

ართაყათსკერიძრ (ყრთესკთიძრ) ხარჭიქჟან სჟამ აჟლ მასკერსიქსნერქ ქრჟა:

ღრთესკჟია (სესიქ) ` -

სენსორინასკან ყრთესკთმან რესყრთმ რნსორქიძმ ღ რრეს A სესთ (ყრთესკთმან სენსორინ) ს აჟრ სესთიქ ჟანსენთრ ხარჭიქსიქონ (ყრთესკჟიანსერქ ხარჭიქსიქონ). აჟრ რესყრთმ ჟორჟჟანსჟორ სესთ (ნასჟასკერჟარ) ყრთესკსიქიძმ ღ: (ჟსერჟარ) ანსქანთიძმ სენ სესიქ ყრთესკჟიანს:

სერკრჟაჟიქსიქონ ` - მარქენ-ასიქსჟიქ დჟიორ, რინ რისთი-მნასჟიქიძმ ღ მარმინსერქ მასკერსიქსრ, ჟაქსერრ, მქიქანსგ სსკასთმარქ რჟასა-ქიქიქსიქონრ ს თარჟაბიქსიქან ხასიქსიქონსნერრ:

სერკრჟაჟიქსიქანს ყრთიქსიქა ` - მარქენასიქსჟიქიძმ რქსერქ

მომდევრობაა, რომლის პირველი წევრი ნულისაგან განსხვავებულია, ხოლო ყოველი წევრი, მეორედან დაწყებული, მიიღება წინა წევრის ერთსა და იმავე ნულისაგან განსხვავებულ რიცხვზე გამრავლებით.

გეომეტრიული ფიგურის

სიმეტრიის ცენტრი - ისეთი წერტილი S , რომელიც, წერტილს A -სთან ერთად, მოიცავს წერტილ A' -საც, რომელიც SA -ს ნორმალზე განთავსებული, მხოლოდ საპირისპირო მხარეს წერტილიდან და $SA' = SA$.

გეომეტრიული ფიგურის

სიმეტრიის ცენტრი - ისეთი S

აქსაქსი
ხაზოქოქსკანოქოქს, ოქი
ათაქინ ანოქამქ კოქიქ
თაქქქქ, ოქსთქ
ქოქაქსანქოქ ანოქამ,
ქაქი ათაქინქ, ხაქსასაქ
ქ საქოქოქ ანოქამქ ს
აქსინოქს ოქქ
(აქოქქქსიქიქ
ხაქთაქაქიქ)
აქსთაქქაქქს:

ქქქაქაქაქსკან აქსთქქქ

აქსთქქაქიქ სქსთქ, ოქქ A სქსთი
ხსთ ოქოქქქოქს ოქ სას A' -ქ,
ოქქ თსთქსაქაქაქ ოქ SA ოქოქ
კქქ ქქა, აქსან სქსთი
ხასათასკ სქოქოქს $SA' = SA$:
ქქქაქაქაქსკან ოქქსქსთსქქ
ხამარქოქს ოქს აქსთქქქს,
ქქქ ოქოქსაქქ
ქსაქიქიქოქოქსიქს ოქსთ
ხამქსქსთოქს ოქს ოქსქქ ოქსქს
ხსთ:

ქქქაქაქაქსკან აქსთქქქ

აქსთქქაქიქიქ სქსთოქს` -

წერტილი, რომლის მიმართაც მოცემული ფიგურა ყოველი A წერილისთვის შეიცავს A' წერილსაც, რომელიც მდებარეობს SA წრფეზე, S -ის მოპირდაპირე მხარეს, და დაშორებულია S წერილიდან იმავე მანძილით, რითაც A . ანუ, $SA' = SA$.

გრადუსი - კუთხის გასაზომი ერთეული. ერთი გრადუსი არის გაშლილი კუთხის $1/180$ ნაწილი. ჩაიწერება, როგორც $^{\circ}$.

გრაფი - გრაფი G განისაზღვრება როგორც (V, E) წყვილი, სადაც V სასრული სიმრავლეა, ხოლო E წარმოადგენს V -ს ელემენტთა ბინარულ დამოკიდებულებას, ანუ $V \times V$ სიმრავლის ქვესიმრავლეა.

აქნაქი S კետრ, ირრ A კესი ხეს რნოკრკიომ \times სას A' -რ, ირრ თესკესკესდ \times SA იოქიო კბქ კრეს, მქესს კესი ხესკესს კიოქიომ $SA' = SA$: S რკრესკესკესს იქესსესესრრ ხესმარკიომ \times სქმესრქს, \times რ \times ირრქესკქ Δ სესქიქიოქიოსქსგ ხესთო ხესრ \times ს \times სიომ \times \times რ \times ს \times \times რ \times სგ ხეს:

სესიქეს - ანსკიონქ კესმესს მქესკიორ: S რ \times სესიქესრ \times კქესდ ანსკესს $1/180$ მესრ: \times ჯესს \times° :

კრესქ - კრესქრ რესკმქიქიონსესრქს კიოქ \times (V, E) , ირრთეს V -ს კესკესრ \times რქს რესკმქიქიონს \times \times E -ს კიოქრქს რესკმქიქიონს \times , ირრ \times Δ სესკიორკიომ \times \times კესკესრქს კიოქკიოქ: E -ს მქესსქრესკმქიქიონს \times , აქეს \times ს \times ს \times `ნრეს \times რ \times ს \times სესესრრ კესრქოქ \times \times ხეს \times ქეს \times სკესქ

გრაფიკი - რაიმეს ვიზუალური ინტერპრეტაცია. ფუნქციის გრაფიკი არის ფუნქციის მნიშვნელობების გამოსახვა საკოორდინატო სიბრტყეზე.

დამრგვალება - მათემატიკაშიც და რეალურ ცხოვრებაშიც არის სიტუაციები, როდესაც არ გვჭირდება გამოთვლილი რიცხვის აბსოლუტურად ზუსტი მნიშვნელობა, ან შეუძლებელია რიცხვის აბსოლუტურად ზუსტი მნიშვნელობის ჩანერა. ამ დროს ვიღებთ ამ რიცხვის მიახლოებულ მნიშვნელობას. ოპერაციას, რომლის მეშვეობითაც ჩვენ ამას ვაკეთებთ, დამრგვალება ეწოდება. მაგ: მათემატიკური მუდმივა, რიცხვი π , არის

პან მსკ ანჟამ, VxV-ნ
რადმორქან
ენჭარადმორქონ ზ:

გრაფიკი - ორს რანხი ქიჟოალ მსკნარანორქონ:
წონსკეჟაჟი გრაფიკლ
წონსკეჟაჟი არძქნსერი
ართაგორქონს ზ
კორქინათაჟინ
ხარქორქანს ქრა:

ქორაგონ - ს მარქნამ-
თიქაჟონ, ს ქრასან
კუნქონ, ზრე ანხრამქეზ ჯე
ხაქარქკად ზქი რაგარქასკ
ჯეგრიტ არძქქლ, კამ
ანხინარ ზ ზქი რაგარქასკ
ჯეგრიტ არძქქლ გრი ათნსლ:
სჟე ქამანასკ ქსრგნონს
აჟა ზქი მონათქორ არძქქლ:
გორბორქონსლ, ორი მქიგონქ
ანონს ზნქ აჟე, კორქონს ზ
კქორაგონ: ორინასკ
მარქნამთიქასკან
ხასთათონსლ` π ზქიქლ,
ქორაგინასლ ზქიქ ზ` ორ
თასასკანს ონრქაჟაგონსლ

ირაციონალური რიცხვი -
უსასრულო ათწილადი. იგი
ტოლია 3.14159265359.... ,
მაგრამ რეალური
გამოთვლებისთვის ჩვენ მას
ვამრგვალებთ და ვიყენებთ
რიცხვს 3.14. ეს არის
დამრგვალება მეასედების
სიზუსტით.

**დამტკიცება საწინააღმდეგოს
დაშვების მეთოდით -**
დებულების ჭეშმარიტების
დასაბუთების ხერხი, როცა
მოცემული დებულების
დასკვნას ვცვლით მისი
უარყოფით და მსჯელობით
მივდივართ პირობის ან რაიმე
ჭეშმარიტი დებულების
უარყოფამდე. ე.ი. -
წინააღმდეგობამდე.
წინააღმდეგობამდე ასეთი
დაყვანა ნიშნავს მოცემული
დებულების ჭეშმარიტების
დამტკიცებას.

დამითვრა - ინფორმაციის

ხრეხე ქი ქერჯანთომ ს ქი
ხანტიქასანთომ
ყარქერასან: აქნ ხაქასარ
ქ` 3.14159265359...., სასქან
ქრასან ხაჯქარქომნქრქ
ხანარ მნქ აქნ ქქორაგნთომ
ნქ ს ქქრათთომ 3.14 ზქქქ:
სა ქქორაგნთომ ქ
ხარქორაქქორნქრქ
ჯჯთთქქქამქ:

**საყაგთოგთომ ხასქათასქქ ზთქქ
თაქქი მწქთთქქ` -** ქქორქქ
ჯჯმართთქქან
ხქმნაქქორმანს ლქანსაქ, ზქრ
თრქაჯ ქქორქქ
სქრასქაგთოგთომნქრ ქთქთომ სს
ნრა ხქრქამარ ს
თასთთთქქქამქრ ხასნთომ სსქ
ყაქანსქ ს ქამ თრსქ
ჯჯმართაგქ ქქორქქ
ქქსთმანს, აქსქსქს`
ხასქასთქქანს: ჯასქასთქქანს
აქსაქს ხასსქქქ ნჯანსაქთომ
ქ საყაგთოგქქ თქქაქ ქქორქქ
ჯჯმარაგქქორქქომნქ:

წთთქქქორთომ` - თსქქსქქორქქანს

ბისექტრისის $y=x$ მიმართ.

დეტერმინირებული - ზუსტად განსაზღვრული.

დეშითრაცია - იხილეთ გაშიფვრა.

დიაგონალი - დიაგონალი არის მრავალკუთხედის მონაკვეთი, რომელიც ერთმანეთთან აერთებს მრავალკუთხედის ისეთ ორ წვეროს, რომლებიც არ მდებარეობენ ერთსა და იმავე გვერდზე.

დიაგრამა - სილიდებს შორის დამოკიდებულების თვალსაჩინოდ წარმოდგენი ერთ-ერთი მეთოდი. დიაგრამაზე ყველა სილიდე გამოისახება რაიმე მონაკვეთით ან ფიგურით (მართკუთხედი, წრე და ა.შ.), რის ღროსაც გამოიყენება სათანადო მასშტაბი და გაზომვის ერთეული.

ისკათამარე:

ჩესტერჩინაფად - დეფიხთ სახმანაქად:

საქსიოქაქიოქიომ - თს'ა ქლრბანოქ:

სანქიონაფიბ - ანსქიონა-ფიბლ რაქმანსქიან ხათქად ლ, ირლ კანთნაქიოქ ქანთანსქიონიქ ს რაქმანსქიონიქ იოქაფიბ დსლქი მსქ მქაგნოქ ლ ხასქათქიოქ ანსქიონსსქიოქ:

ჩიქაფრაქ - აქათსქლ, სქარ, ფბაქქიოქ: სქიქანსქიოქ ფრაფიქსასქან სსქლქაქაგმან დს, ირლ ჟიოქ ლ თაქიქა არაქ ფნახათლ ს ხამსმათლ მი ქანქი მსბიოქიონსსქიოქ ხარაქსქიოქიონს: ჩრსსიქ სსქლქაქაგნოქ ლ ჩნქიოქრაგქიქიოქ სსქლქაქაქიქსასქან (იოქანსქიონ, ჟრქანაფიბ ს აქს) სქსქიქლქიქს აქათსქლქიოქ, ირქ ქამანასქ

დიამეტრი - ეს არის მონაკვეთი, რომელიც აერთებს წრეწირის ორ წერტილს და გაივლის წრეწირის ცენტრზე. მისი ზომა ორი რადიუსის ზომის ტოლია.

დინამიკური - ცვლადებადი, მოძრავი.

დისკრეტული - წყვეტილი. დისკრეტული არის სიმრავლე, რომელიც გამოისახება არა უწყვეტი ხაზის, არამედ განცალკევებული წერტილების სახით.

დისტრიბუციულობა - გამანაწილებელი კანონი, რომელიც აკავშირებს

სიხრათობა და ენობრივ მასშტაბს და განაწილებას:

სრულად - ენობრივად განსაკუთრებით კარგად (ანუ, ახლახანადა) დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება. სრულად განსაკუთრებით კარგად დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება. სრულად განსაკუთრებით კარგად დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება. სრულად განსაკუთრებით კარგად დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება. სრულად განსაკუთრებით კარგად დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება. სრულად განსაკუთრებით კარგად დასრულებული კონსტრუქციის დასრულება.

რეზონანსი - ფიზიკური, მატერიალი:

რეზონანსი - რეზონანსი: რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი.

რეზონანსი - რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი. რეზონანსი და რეზონანსი.

რიცხვების მიმატებასა და გამრავლებას. მის თანახმად,
 $x \times (y + z) = (x \times y) + (x \times z)$
 და
 $(y + z) \times x = (y \times x) + (z \times x)$.

დიფერენციალი - სიდიდის უსასრულოდ მცირე დადებითი ნაზრდი.

დიფერენციალური გეომეტრია - მათემატიკის მიმართულება, რომელშიც გეომეტრიული ფიგურები შეისწავლება მათემატიკური ანალიზის, პირველ რიგში - დიფერენციალური გამოთვლების - საშუალებით.

დიქტომია - მთელის გაყოფა ორად, შემდეგ თითოეული ნაწილისა - კვლავ ორ ნაწილად და ა. შ.

დომარჩი ნსკათმამრ), որრ ლაკაიომ ზ ჰქლერი დომაროიონი ოი რადმაკასოლიომრ: ლსო აკო ორენჰი`
 :
 $x \times (y + z) = (x \times y) + (x \times z)$
 ს
 $(y + z) \times x = (y \times x) + (z \times x)$
 :

რჩქერენგიალ` - მზბოქჟან ანსახმანოტრენ ჟიორე აბჰანგაკ:

რჩქერენგიალ ლერკრაკაჟი-ქოიონ` - მარქემასოიქსაკჟი ოილოქოქოინ, ორიონ ლერკრაკაჟასკან კასოქერენერნ ოსოინსასჟიქლიმ ზნ მარქემასოიქსაკსან ქლერლიბოქოქან, სარქ ს აოარე რჩქერენგიალ ჰაკქარქლიმსერქი მჩივივიქ:

რჩქოთოიქა` - ამქოიქჟი რადანოიმ ლერქოი მასჟი, აქნოიქსის ქოქრარქანქოქოქო მასარ ლრქქინ ლერქოიარქი ს აქუნ:

დოდეკაედრი - სწორი

მრავალკუთხეა, რომელსაც 12 ხუთწახნაგოვანი ძირი, 30 ფერდი და 20 წვერი აქვს, თითოეული წვერი 3 ფერდის შეერთების ადგილზეა.

ელიფსი - ელიფსი (ბერძნ.

◻λλειψις) მათემატიკაში მარტივი ალგებრული მრუდია, რომელშიც დისტანციათა ჯამი მრუდზე აღებული ნებისმიერი წერტილიდან ფოკუსებამდე (ორ კონკრეტულ წერტილამდე) მუდმივია. თუ კონუსს გადავჭრით სიბრტყეზე, რომელიც მის ფუძეს არ გადაკვეთს, კონუსისა და სიბრტყის გადაკვეთა ელიფსი იქნება. ელიფსის კერძო შემთხვევაა წრეწირი - სადაც ორივე ფოკუსი ემთხვევა ერთმანეთს. ელიფსს აქვს ორი მნიშვნელობა: ერთი გულისხმობს მთლიან ნაკვეთს,

ჰიქსანტი - იოქი

რაცმანსკიონ, ირნ იონი 12 ნიხსთ` ხნდანსკიონსერ, 30 სოქი და 20 დადაჟ, ამსენ დადაჟონამ ხასოქონმ ზ 3 სოქი:

ელჟაჟ - (ხონარენ Ἐλλειψις)

ელჟაჟ ზ სოქოქონმ ხაროქოქონმ აჟნ სესთერჟი სერსრაჟაქიასკანსთელჟ, იოქნსგ ხსთაქოქოქონსნერჟი დონარჟ სოქად სერსოქ სესთერჟიგ ხასოსათონ ზ ს მსბ ზ ხასოქადჟი სერსაროქოქონსიგ: სოქ სონრ ხაროქოქონმ ქრა ხასთსნჟ, იოქ სრა ხიქჟრ სხასთი, სონი ს ხაროქოქონმ ხასთონრ სქინი ლჟაჟა: ლჟაჟაჟი მასსნაქოქი იქსაჟ ზ ჟრჟანსაქიბრ` იოქთელ სერსოქ ჟოქონსნერნ ლჟ ხასრნსკნონმ სნ მქიქანსგ: ლჟაჟან იონი სერსოქი არქსჟ` მსკლ სნოქაოქონმ ზ ამქოქოქი ხასოქადჟ, სისქ სქონსრ` სრა სასხანსრ, მქაჟნ დიბრ:

მეორე კი _ მის საზღვარს,
მხოლოდ ხაზს.

ერთწვერა - მრავალწვერის
კერძო შემთხვევა, რომელიც
შედგება მხოლოდ ერთი
ელემენტის - ერთი წვერისაგან.

ექსპონენტი - იგივე, რაც
ექსპონენციალური ფუნქცია.
 $f(x) = e^x$, სადაც e ეილერის
რიცხვია ($e =$
2.7182818284590452...)

ექსტრემუმის წერტილი -
წერტილი, რომელშიც
ფუნქციის მნიშვნელობა არის
ამ ფუნქციის ექსტრემუმი.

ვერტიკალური კუთხეები - ორ
კუთხეს ეწოდება
ვერტიკალური, თუკი ერთი
მათგანის გვერდები მეორე
კუთხის გვერდების
გაგრძელებით მიიღება.

ვექტორი - გეომეტრიაში ეს არის
სწორხაზოვანი მონაკვეთი,
რომელსაც სკალარული
მახასიათებლის (ზომა) გარდა

უჩანთაჲ - რაოდანთაჲ
მასანაჲიჲ იესჲ, იჲრ
რათკაგაბ ღ მჩაჲნ მსკ
თაჲრჲიგ` მსკ სანთაჲიგ:

უჲაჲინსსო - ნოჲნ ღ, ისგ
უჲაჲინსსიჲალ ჲონსკიჲა:
 $f(x) = e^x$, იჲრთელ e -ნ ღჲსჲრჲ
რჲჲნ ღ ($e =$
2.7182818284590452...)

უჲათრსმოჲი კსო - კსო,
იჲრთჲ ჲონსკიჲაჲი არძჲჲნ
აჲა ჲონსკიჲაჲი
უჲათრსმოჲნ ღ:

ოლოჲახაჲაგ ანსკიონსჲ -
ჲრკო ანსკიონსჲრ, კოჲკოჲ
სნ იოლოჲახაჲაგ, ჲჲს
ნრანსიგ მსკჲ კოჲმსჲრ
სთაგკოჲ სნ მჲოჲსჲ ანსკიჲ
კოჲმსჲრჲ ჲაროჲსაკოჲოჲაჲ:

უჲსკოჲი - ჲრკრჲჲკოჲოჲაჲ
მსგ აჲნ ჲათკაბჲ, იჲრ
ჲამარ იჲკაბ ღ, ჲს ნრა
ბაჲრჲიგ იჲნ ღ სკჲჲრ, ს

გააჩნია მიმართულებითი მახასიათებელი. მისი ერთი ბოლო სათავეა, მეორე კი - ბოლო და ამგვარად განისაზღვრება მისი მიმართულება. გამოისახება ისრის სახით.

ვექტორული ალგებრა - იხილეთ წრფივი ალგებრა.

ვექტორული ანალიზი - ვექტორული გამოთვლების მიმართულება, სადაც მათემატიკური ანალიზის წყაროდ შეისწავლიან ვექტორულ და სკალარულ ველებს, ანუ ერთი ან მრავალი არგუმენტის მქონე ვექტორულ და სკალარულ ფუნქციებს.

ვექტორული ველის წერტილი - წერტილი, რომლის დივერგენციაც დადებითია.

ვექტორული სივრცე - იხილეთ

ორე ` ქვეყნ, კივილიმ ხ
ნილინილიქად ხასიქად სან
ქსქსიორ, ირე რახი სსკსკარ
ხასიქსნიქი (ჯახი), ინიქ სან
ნილინიქსან ხასიქსნიქ:

ქსქსიორსქსან ხანრახსნიქ ` -
თს ` ა ` გბახინ ხანრახსნიქ

ქსქსიორსქსან ქსქსიორიქსიონ ` -
ქსქსიორსქსან
ხსქსქსიორსქსანსქსი
ნილინიქსიონ, ირთსე ირსსს
მასქსმასიქსქსქსან
ქსქსიორიქსიონს აქსქსიორ
ნილინიქსიონსასქსიონს
ქსქსიორსქსანს ს სსკსკარ
იქსქსიორს, აქსქსიონს ` მსს სს
რსქსმასქსიქ სრქსიონსს
ნიქსსსიქ ქსქსიორსქსანს ს
სსკსკარ ქსიქსსქსიონს:

ქსქსიორსქსან იქსქსიქ სქსი ` -
ქსქსიორ, ირქ იქსქსიქსსსსქსი
იქსქსანს ს:

ქსქსიორსქსანს სთარსიქსიონს `

წრფივი სივრცე.

ზოლი - ზედაპირის წერტილების ერთობლიობა, რომლებიც განთავსებულია ორ პარალელურ წრფეს შორის.

ზღვარი - a რიცხვს ეწოდება $f(x)$ ფუნქციის ზღვარი, თუ ნებისმიერი $\varepsilon > 0$ $|f(x) - A| < \varepsilon$ ყოველი x -ისათვის, რომელიც $0 < |x - a| < \delta$ რიცხვისათვის მოიძებნება ისეთი $\delta > 0$ რიცხვი, რომ როდესაც x მიისწრაფვის a -სკენ, $|f(x) - A| < \varepsilon$ უტოლობას აკმაყოფილებს“.

თანამართლი - გამრავლების ოპერაციის წევრი.

თეორემა - თეორემა _ ძველი ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს: „განხილული, დანახული, გააზრებული (წინადადება)“. ესაა ისეთი წინადადება, რომელიც არაა თავისთავად ცხადი. ამიტომ იგი უნდა დამტკიცდეს: ან აქსიომებზე

- თნ ა ცხადი თარაბოქონ:

მთ - მასტეროქი კსტერი ამრთოქონ, ირინუ თნასკაქად ნნ ღრკო ცოცახნო იოქინქერი მქღს:

სახმან ` a ჰიქლ კიქლიმ ღ $f(x)$ ჰონსკქაქი სახმან, ღჰს განსკაგად $\varepsilon > 0$ $|f(x) - A| < \varepsilon$ იორაქანქიორ x -ი ხამარ, ირღ $0 < |x - a| < \delta$ ჰიქი ხამარ კკანსქი აქნაქიქი $\delta > 0$ ჰიქ, ირ ღრქ x -ღ ღკთონ ღ a -ი კიოღმ, რაქარარონ ღ $|f(x) - A| < \varepsilon$ ანხაქასაროქონღ:

ჯამარაქმარაქიქ ` - რაქმარაქმარაქმან ცირბოქონან ანოქამ:

მთრენ ` - მთრენ-ღ ხინ ხონარენ რათ ღ ს ნჯანსკონ ღ ` «ქნარქკად, თნსად, ციტასკვად (იქოქ)»: სჰ აქნაქიქი იქოქ ღ, ირქ ღჯმართაქიქონღ ხასთათქონ ღ

დაყრდნობით, ან უკვე
დამტკიცებულ თეორემებზე
დაყრდნობით.

იზომორფიზმი - თანამედროვე
მათემატიკის ხედვა, რომელიც
აზუსტებს ანალოგიის,
მოდელის უფრო
გავრცელებულ გაგებას.

იკოსაედრი - 5 წესიერი
მრავალწახნაგა სხეულთაგან
ერთ-ერთი. ეს არის
სამგანზომილებიანი სხეული,
რომლის წახნაგებიც 20
სამკუთხედიანია.

ინდექსი - რიცხვითი ან ასოითი
მიმთითებელი, რომელიც
ენიჭება მათემატიკურ
გამოსახულებას, რათა
განვასხვავოთ ის სხვებისაგან.
მაგ. A1, A2, A3 - აქ 1, 2 და 3
არის ინდექსები.

აყავიციმან მიჯიცი
ხიმაცილი აყიხიმნერი კამ
არიენ აყავიციამ
ქერიმნერი კრა:

რადიოფიქამ - ძამანასკაცი
ამაქმასიხკაცი თესასკან,
ორე ძეყრიომ ე
ნიუნასკანიოქამ, მიოქსნერი
აციქი თარიამკამ
ხასკაციოქონ:

რესასქერი - 5 კანინასკან
ნიოიქიქი რაკამანიხსთერიქ
მსქი: შა ლოჯაქი მარიქინ ე,
ორი ნიხსთერი 20 კანინასკანი
ლანსკიონქინერ ენ:

რინქუ, გიციქ - რაკიქინ კამ
თათაქინ გიციქ, ორ
ქნიქიქიომ ე
ამაქმასიხკაცი
არითახიუთოქამნ,
ორაკსაქი აქინ თარიქერიქ
ნიქინქერიქ: ოქინასქ A1,
A2, A3 აქსთელი 1-ქ, 2-ქ და 3-ქ
გიციქინერ` რინქუანერ ენ:

ინდექსია - ლოგიკაში ეს ნიშნავს კერძო ფაქტებიდან, ცალკეული დებულებებიდან ზოგადი დასკვნის გამოყვანას. ხოლო მათემატიკური ინდექსია არის მათემატიკურად დამტკიცების ერთ-ერთი ფორმა, რომელიც მდებარეობს შემდეგში: თუ მოცემულია A_1, A_2, \dots, A_n . დებულება, სადაც ვიცით, რომ A_1 ჭეშმარიტია და შეგვიძლია დავამტკიცოთ, რომ ზოგადად A_i -ს ჭეშმარიტობიდან გამომდინარეობს A_{i+1} -ს ჭეშმარიტობა, მაშინ ჭეშმარიტია ყველა ეს დებულება.

ინვარიანტულობა - რაიმე სიდიდის თვისება, არ შეიცვალოს კოორდინატების ცვლილებების მიხედვით.

ჩნთვისცხა, მასკადიუონს` - თრამაწანოქჟან მნე` მთახანდმან აჟნაქიქი ლთანასქ, ლრე მასნასქორ ოათოოქჟონსნერი ჰიმან ქრა ლღრახანდომქ ლქათარქომ ონოჰანოოქი ქლრაქერქაქ: ჩასქ მასქნას-თიქსასქან ჩნოოქსქიან მასქნასთიქსასქან საყაგოოქმან ოსნერიგ მსქსქ, ორქ ქაჟანოომქ ჰსოსქაქომ` ლქს თრქადქ A_1, A_2, \dots, A_n . ანოოომქ, ორსთქ ოქსთსქ, ორ A_1 -ქ ოქმარქითქ, ორ ონოჰანრასქს A_1 -ქ ოქმარსთაგქიოქონსიგ ქქომქ ლ A_{1+1} -ქ ოქმარსთაგქიოქონსქ, ოორსქნ ოქმარქითქს ქოქორ აჟს ანოოომსნერქ:

ჩნქარქიანსთოქონს` - ორსქ მსწოქჟან ᰁასქოქონსქ` ᰁქოქიქიქლქ ოასქ ᰁოორქიანსთსნერი ქოქიქიქოქჟან:

ინტეგრალი - მათემატიკური ანალიზი ერთ-ერთი სასაფუძვლო გაგება. მთელი სიდიდე, რომელსაც განიხილავენ როგორც თავის უსასრულოდ მცირე ნაწილების ჯამს. გამოიყენება უსასრულო ან/და არანწრფივ ფუნქციებით მოხაზული სიბრტყის ან სივრცის ფართობის გამოსათვლელად.

ინტერვალი - a და b რიცხვებს შორის ინტერვალი ეწოდება ყველა იმ ნამდვილი x რიცხვის უსასრულო სიმრავლეს, რომელიც აკმაყოფილებს უტოლობას $a < x < b$. გრაფიკულად ეს არის ab მონაკვეთის ყველა წერტილი, გარდა თავად a და b -სი.

ირაციონალური რიცხვები - რიცხვი, რომელიც ვერ გამოისახება ორი მთელი რიცხვის ერთმანეთზე გაყოფის შედეგის სახით. მაგ. π , $\sqrt{2}$ და

ჩისტეფაქ - მარტინათიქსაქი კარსორაქიუნ კასკაგოქონსნრქგ: სარქოქ მსბოქონს, ორქ ქნსარქონს სნ ორქსა ქრ ანსახმანორსნ ქოქრ მასნქსნრქ გონარ: შაქლ ს მქ კოქმქგ` ფონსქქანს ქრ აბანსქაქქ ქსრსკანქსლს, მქონს კოქმქგ` თარქს მსბოქონსსნრ ქაქსლს ანსქრახქსთოქონსქგ:

ჩისტერქაქ - a ს b ქქსრქ მქქს ჩისტერქაქ ს კოქქონს რქორ აქს ქრსკანს ქქსრქ ანსახმანს რაქმოქონსრ, ორქ რაქარარქონს ს $a < x < b$ ანსქაქასარქონსრ: გრსაქქორსნ ორსნქ ab ხათქაბქ რქორ კსსსრს სნ, რაგათოქონსრქ a -ქ ს b -ქ:

ჩოაგქონსაქ ქქსრ - ქრსკანს ქქქ, ორქ ხსარაქორ ქლ სნრქაქაგსსლ სრქონს არქოქქ ქქსრქ კოთორსქქ თსსქოქ: ორქსაქ, π , $\sqrt{2}$ ს აქს:

ა.შ.

ირაციონალური ტოლობა -
ტოლობა, რომელიც შეიცავს
უცნობს რადიკალის ნიშნით.

იტერაცია - რაიმე მათემატიკუ-
რი ოპერაციის მრავალჯერ
განმეორებით გამოყენებისას
ამ ოპერაციის თითოეულ
შესრულებას იტერაცია
ენოდება.

კათეტი - მართკუთხა სამკუთხედი
მართი კუთხის შემადგენელი
გვერდი.

კალკულატორი -
ელექტრონული
მონწყობილობა, რომლის
საშუალებითაც ხდება
მათემატიკური ოპერაციების
გამოთვლა.

კენტი რიცხვი - მთელი რიცხვი,
რომლის 2-ზე გაყოფისას
მიიღება ნაშთი 1. ყოველი
კენტი რიცხვი წარმოიღვინება

რთაგინსაღ ხაღასაართმ` -
ხაღასაართმ, ირღ
აართმსაღმ ჲ
ართმთანღანღ თსღ გთსღღ
ანსაართ:

რთართაღ ` - ირსღ
მართმსაღღსაღსან
გორღორღართან რაღმსაღღ
სრღღორღართან ჭამანსაღ აართ
გორღორღართან ჟორართანართ
სართართმ:

ღღ ` - ოღორღანსღორღს ლღანსღორღს
ორღორღ ანსღორღს არართმსაღორღ
სღორღ:

ღღღღღ ` - ჲღღღორღანართანსაღღს
ორღს ოღორღართმსაღღ
მართმსაღღსაღსან
გორღორღორღორღანსღორღ
ხაღღართსმანს ხართმ:

რღანსაღ რღღ ` - არღორღღ რღღ, ირღ
ღრღორღსაღ რაღმანსღღ
ართმსაღღმ ჲ 1 მართმორღ:
ღორღართანართმ სღანსაღ რღღ

$2n+1$ სახით, სადაც n მთელი რიცხვია.

კვადრატი - კვადრატი ეწოდება ისეთ ოთხკუთხედს, რომლის ოთხივე გვერდი ტოლია და ყველა მეზობელი გვერდი ერთმანეთის მართობულია.

კვადრატი (ახარისხება) - რიცხვის მეორე ხარისხში აყვანა.

კვადრატული ფუნქცია -
 $y=ax^2+bx+c$ ფორმულით მოცემული ფუნქცია, სადაც x დამოუკიდებელი ცვლადია, a, b და c - რიცხვები არ უდრის ნულს.

კვადრატურა - განსაზღვრული

ინერკაჯაგლიომ $\times 2n+1$
თხუჲოქ, ირთელ n - \times ამჲოქჲ
ჲიქ \times :

ჭათასლიოჲი` - ჲათასლიოჲი \times
ლიჯლიომ აქნაქიჲი
ჲათანსლიონრ, ირი ჲოქორ ჯირა
ლიქამსერ \times მქამანგ
ხაქასარ \times \times , \times ჲოქორ
მქამანგ იოქოჲახაქანგ \times :

ასოქძან (ასოქძან
ჲარძრაგნელ)` - ჲრქემან
ანხრაძქელ \times ქინოიმ
მქინოქნ \times ჲიქლ \times კამ
ართახაქოქოქონრ \times მქ \times ანქი
ანგამ \times რაგმარაქათსელ \times ინქნ
ქრქნოქ: \times მან \times ჲოანსკოქ
კარმქად ართაქოქანქ
ლიჯლიომ \times ასოქძან:

ჭათასლიოჲი ჲონსქიან -
 $y=ax^2+bx+c$ რანადლიოქ
ართახაქოქად ჲონსქიან \times ,
ირთელ x - \times ანსკაქი
ქოქიქიქასკან \times , a, b \times c - \times
ხაქასარ \times ჯენ \times ქოქიქ:

სასქრქს` - სახმანქად

ინტეგრალის გამოთვლა,
ფარდობის გამოთვლა.

კვინტილიონი - რიცხვი,
რომელიც ჩაიწერება 1-ით და
18 ცალი 0-ით. 1×10^{18} .

კოეფიციენტი - რიცხვითი ან
ასოითი მამრავლი
ალგებრულ გამოსახულებაში

კოლინეარულ - ერთი და იმავე
წრფის მიმართ პარალელური

კომბინატორიკა - მათემატიკის
ერთ-ერთი ნაწილი, რომელიც
შეისწავლის დისკრეტულ
ობიექტებს, სიმრავლეებს
(ელემენტების გაერთიანება,
გადანაცვლება, ვარიაცია,
გამოთვლითი
კომბინატორიკა) და მათ
კავშირებს.

კომბინაცია - გარკვეული სახის
შეერთება, შეხამება,
ურთიერთშეფარდება რისამე
(ამ მნიშვნელობით იხმარება

ჩნთეფრაქი ხაზქარქიომ,
მასქერეხი ხაზქარქიომ:

ქქინსიქიონ - 1-იქ ს 18
ქრინქრქიქ აქასიქრქიქიქ ქიქ,
აქსიქსქნ` 1×10^{18} .

ჭიქბასქიქ - ქქაქინ ქამ
თათაქინ ქაქმასაქასიქიქქ
ხანქრახაზქასქან
ართახაქთიქქან მქე:

ჭიქსქსარ - მქსინიქს იქიქიქ
ხანქექ ქიქქახქე,
ხამასქიქ:

ჭიქქინსათიქიქსა - მასქ-
მასიქსაქიქ ქაქქინ, იქრ
იქსიქმასაქიქიქმ ქ იქსიქრქ
იქქსქსინქრქ,
ქაქმთიქქინსქრქ (თარქრქიქ
ხამასქმქიქმ, თქიქაქიქიქმ,
ხაზქიქიქსქან
ქიქქინსათიქიქსა) ს იქრანქ
ქაქაქ:

ჭიქქინსაქიქსა - იქრქ ქანქ
ქიქქასაქარქაქარქ
აქაქმასაქიქიქქაქ
იქასაქიქიქიქქინს,

მნიშვნელობაც არის მუდმივი, უცვლელი. მაგალითად, რიცხვი π არის კონსტანტა.

კონუსი - გეომეტრიული სამგანზომილებიანი სხეული, რომელიც წარმოიქმნება მართკუთხა სამკუთხედის ბრუნვით თავისი ერთ-ერთი კათეტის გარშემო.

კონფიგურაცია - ფიგურების ურთიერთგანლაგება

კოორდინატთა სისტემა - საკოორდინატო ღერძი, სიბრტყე ან სივრცე.

კოორდინატი - სიდიდე, რომელიც განსაზღვრავს წერტილის მდებარეობას სიბრტყეზე ან სივრცეში

კოორდინატის მეთოდი - წერტილის ადგილმდებარეობის განსაზღვრის მეთოდი რიცხვების ან სხვა

ორი არძეჲრ მჯთასკან ლ, ანჲიჲიჲი: ორჲსკ, π ჲიჲრ კონსოთანსოთ ლ:

კონ - ლრკრკკკკკკკკკკ
ლთკკკკ მარკკკ ლ, Სრ
სოთკკკკ ლ Სოკკკკკკკ
ლთანსკკკკ კსოთოთოთჲ კრ
ლლლლლ მსსსს ჲოკკ:

კონჲიკოკრკკ - კსოთკ-
ლრსლრჲი კიჲიჲკსსკკკკკკ-
ბოკკკკკ:

კოოკკკკსოთკკკ -
კოოკკკკსოთკკკ კსოთსკკკ,
კარკკკკკკ კკკ
სოთრკბოკკკკკ:

კოოკკკკსოთ - მსბოკკკკკ, Სრ
სსკკკკკკ ლ კსოთჲ Სიკკკ
კარკკკკკკ კკკ კკკ
სოთრკბოკკკკკ მსლ:

კოოკკკკსოთკ -
კსოთჲ Სიკკკ სსკკკკკკ
მსლლლ ჲკლლლ კკკ კკკ
კოოკკკკკკკკკკკკ
ოკსოთკკკკკკკკ: ჲკლლლ

სიმბოლოების გამოყენებით.
რიცხვებს (სიმბოლოებს),
რომლებიც განსაზღვრავენ
წერტილის მდებარეობას
წრფეზე, სიბრტყეზე,
ზედაპირზე, მისი
კოორდინატები ეწოდებათ.

კოსინუსი - ტრიგონომეტრიული
ფუნქცია. მახვილი კუთხის
კოსინუსი ამ კუთხის
მიმდებარე კათეტის სიგრძის
ჰიპოტენუზის სიგრძესთან
შეფარდების ტოლია.

კოსინუსოიდა - $y = \cos x$ ფუნქციის
გრაფიკი.

კოტანგენსი - ტრიგონომეტრი-
ული ფუნქცია. მახვილი კუთხის
კოტანგენსი ამ კუთხის
მიმდებარე კათეტის სიგრძის
მოპირდაპირე გვერდის
სიგრძესთან შეფარდების
ტოლია.

კრიპტოანალიზი - მათემატიკის
დარგი, რომელიც შეისწავლის

(ჯიოჰიქანჯანსერდ), ირინჲ
სახანსილმ Ⴢნ ღსთი თსეღ
ილღი, ხარჲოქჲან,
მასღსრსიოქი ღრა, ღიღღილმ Ⴢნ
სრა ღიოიღიასთსერ:

წიასილს - Ⴢიასიღი-
ნასაღასღსან ჸილსღსა:
სიღრ ასიღსან ღიასილსღრ
ხასაღსარ Ⴢ ასა ასიღსან ღიღ
ღღი სრღსაროქჲან ს
ნსრღსანაღღი სრღსაროქჲან
ხარარსროქჲანღ:

წიასილსიღი - $y = \cos x$
ღილსღსაღი ღრაღიღ:

წიასანღსან - Ⴢიასიღილსან-
ღასაღსან ჸილსღსა: სიღრ
ასიღსან ღიასანღსანღრ
ხასაღსარ Ⴢ ასა ასიღსან ღიღ
ღღი სრღსაროქჲან
ხარარსროქჲანღ იღმასღი
ღღი სრღსაროქჲანღ:

წრღასთღღსრღიღიოქი -
მასღსანსიღსაღი ღიოღ, ირინ

შიფრაციისა და დეშიფრაციის
მეთოდებსა და ალგორითმებს

კრიპტოგრაფია - მათემატიკის
დარგი, ინფორმაციის
დაშიფრის, დამალვის,
გასაიდუმლოების შესახებ.

კრიტიკული წერტილი - ფუნქციის
წერტილი, რომლის
წარმოებელიც 0-ა ან
განუსაზღვრელი.

კუბი (ფიგურა) - გეომეტრიული
სამგანზომილებიანი სხეული,
რომლის ყოველი წახნავიც
კვადრატია.

კუბი (ახარისხება) - რიცხვის
მესამე ხარისხში აყვანა

კუთხე - სიბრტყის ნაწილს,
რომელიც შემოსაზღვრულია
საერთო სათავის მქონე ორი
სხივით, კუთხე ეწოდება.
კუთხეს საერთო სათავის
მქონე ორი სხივი ემზის.

ოლიონააჩირომ ზ
ბაბქააფრანს ს ქერბანმან
მქოიუნერე ს ალფიქიქმანერე:

ყრჩაყოფრაქია - მათემა-
ტიკაჟი დიოლ` თელქლიქჟან
ბაბქააფრანს, ჟაჟგუნქლი ს
გაჟიუნქაგუნქლი მასიან:

ყრჩიქსკანს კეს -
ქიუნსკეჟაჟი კეს, იქი
აბანსეჟაქლ 0 ზ კამ ანორიქ:

ქორანარე (ყასიქერ) -
ერქრაჟაქაქსკანს ლოჟაქი
მარამიან, იქი ქორაჟანსეჟორ
ნიქსორე ჟათაქლიაქ ზ:

ქორანარე ასიქიდან - ჟიქლ
ერორიქ ასიქიდან
ჟარბრაგუნქლ:

ანსკიონ - ხარქიქჟანს მასქ,
ორქ სახმანსაქაქსკაბ ზ
ქნიქანორე სქიქქე იუნსეიქლ
ერქლი დათაქაჟუნქერქგ,
კიქქლიმ ზ ანსკიონს: ანსკიონქ
კაქამქლიმ ზ მქ კესიქგ`
ანსკიანს გაქაქაქიქგ, იქორა

კუთხის ბისექტრისა - კუთხის ბისექტრისა ამ კუთხის სიმეტრიის ღერძია.

კუთხის გვერდები - კუთხის შემომსაზღვრელ სხივებს კუთხის გვერდები ეწოდება.

კუთხის წვერო - კუთხის შემომსაზღვრელ სხივებს კუთხის გვერდები ეწოდება ხოლო მათ საერთო სათავეს კი - კუთხის წვერო.

ღემა - დამხმარე თეორემა, რომელიც აუცილებელია სხვა თეორემის დასამტკიცებლად.

ლოგარიტმი - რიცხვის ლოგარიტმი a ფუძით b -სთვის ($\log_b a$) ეწოდება ხარისხის მაჩვენებელს, რომელშიც

ესივთვეს x უდრის:

ანსკან სქათოქ - თქალ ანსკან სქამთრქაქი ათანცქნ ს:

ანსკან სოქმს - ანსკონრ სახმანაქაქოქ სქოქ დათაქაქონსრქ სოქქომ სნ სოქმს:

ანსკან ცაქაქ - სონსკონრ სკანქად სქსნოქნ თოქქ ქრა ჯცონქოქ სრქ სსსრქც, ს აქო სსსრქქ ცოქც ათ ცოქც მქაგნოქ სრქქ ხათქადნსრქქ: წსსრქქ სოქქომ სნ სონსკან ცაქაქონს, სქს ხათქადნსრქქ `ნრა სოქმს:

სსმ - თქანოქ სქთრქმ, ნრნ ანსქრქძოქ ს აქო სქთრქმნსრქ აქაქცოქმან ხამარ:

სოქარქომ - b სქქ სოქარქომ a ხქმქოქ ($\log_b a$), სოქქომ ს აქნ სქქ, ნოქოქ აქსოქქ ს ასთქძან ქარქრაცქნ ს a

უნდა ავახარის-ხოთ a, რომ მივიღოთ b.

ლუნი რიცხვები - რიცხვები, რომლებიც უნაშთოდ იყოფა 2-ზე.

ლუნი რიცხვი - მთელი რიცხვი, რომელიც იყოფა 2-ზე იყოფა, ყოველი ლუნი რიცხვი შეიძლება წარმოვიდგინოთ 2ⁿ სახით, სადაც n მთელი რიცხვია.

მაგალითი (მათემატიკური) - ამოცანა რიცხვებით.

მათემატიკური მოდელი - ბუნებაში არსებული რაიმე სისტემის წარმოდგენა ლოგიკური და რაოდენობრივი მიმართებებისა და მახასიათებელი ცვლადების სახით.

მათემატიკური ცხრილები - ცხრილები, რომლებიც შეიცავენ რაიმე ფუნქციის რიცხვით მნიშვნელობებს,

ჩვენ, b რიცხვით სთავსებენ ხამარ:

მთავ რიცხვი - რიცხვი, რომელიც ათავსებენ მთავ რიცხვით რიცხვით ხამარ:

მთავ რიცხვი - რიცხვი, რომელიც ათავსებენ მთავ რიცხვით რიცხვით ხამარ:

მთავ რიცხვი (მთავ რიცხვით) - რიცხვი, რომელიც ათავსებენ მთავ რიცხვით რიცხვით ხამარ:

მთავ რიცხვი (მთავ რიცხვით) - რიცხვი, რომელიც ათავსებენ მთავ რიცხვით რიცხვით ხამარ:

მთავ რიცხვი (მთავ რიცხვით) - რიცხვი, რომელიც ათავსებენ მთავ რიცხვით რიცხვით ხამარ:

გამოთვლილი სხვადასხვა არგუმენტებისათვის (მაგ. $\sin x$, $\lg x$ და ა.შ. ცხრილები).ს

მათემატიკური ცხრილები - ცხრილები, რომლებიც შეიცავენ რომელიმე ფუნქციის რიცხობრივ მნიშვნელობას, რომლითაც სპეციალური მეთოდებით გამოითვლება მისი არგუმენტის შესაბამისი მნიშვნელობა (ცხრილები $\sin x$, $\lg x$ და ა.შ.).

მაკლები - რიცხვი, რომელიც გამოკლების ოპერაციისას აკლდება მეორე რიცხვს

მანტისა - ლოგარიტმის წილადური ნაწილი.

მანძილი - ორი წერტილის შემაერთებელი ხაზის ზომას მანძილი ეწოდება. უმოკლესი მანძილი არის სწორი ხაზი.

მართკუთხა პარალელები - პარალელები, რომლის

არძენსერდ` ხაზარსკდაბ თარქერ არკონსონსერქი ხამარ (ორქნასკ` $\sin x$, $\lg x$ ს აქს აქონსასქნსერ):

საქნასთქსასან აქონ-სასქნსერ` - აქონსასქნსერ, ორინქ აქარონსასქონ სნ ორსქ ჭონსქქაქი ოქაქინ არძენსერდ` ხაზარსკდაბ თარქერ არკონსონსერქი ხამარ (ორქნასკ` $\sin x$, $\lg x$ ს აქს აქონსასქნსერ):

ჯანსქი` აქს ოქქდ, ორდ ხანსქონ კორბოქონქან ქანანასქ ხანქონ ს ნქასქქქიქ:

სანსქას` - ქოქარქქქი თასანორქასან მასდ:

სარადოქონ` - სრქონ სქსთერდ მქასნთო კდქ ჯაქდ კოქქონ ს ხსოქქორქონქონ: სანსასქარდ თარადოქონქონქონ ოქქი კქბნ ს:

ონოქანსქონსანქასთ` - კონქასქნ-ონანქასთდ კოქქონ ს

ფუძეც მართკუთხედი

მართკუთხედი - ოთხკუთხედი, რომლის ყველა გვერდი მართობულია

მართობული - ერთმანეთის მიმართ 90 გრადუსიანი კუთხის მქონე

მარტივი მამრავლი - მამრავლი, რომელიც წარმოადგენს მარტივ რიცხვს

მარტივი რიცხვი - ნატურალური რიცხვი, რომელსაც მხოლოდ 2 გამყოფი აქვს.

მასშტაბი - გეგმაზე ან ნახაზზე მოცემული ხაზების სიგრძის შეფარდება ამ ხაზებით გამოხატულ ნამდვილ სიგრძესთან

მატრიცა - $m \times n$ მატრიცა ეწოდება m სტრიქონიან და n სვეტიან მართკუთხოვან ცხრილს, რომელშიაც გარკვეული

რიცხვების სისტემაა, რომელიც ხაზებსა და სვეტებს შორისაა განლაგებული. ხაზების რაოდენობა m და სვეტების რაოდენობა n შეესაბამება მატრიცის ზომას $m \times n$.

რიცხვის სისტემა - რიცხვების ერთობა, რომელიც მოიცავს ნულს, ერთეულს და მათი ურთიერთობის წესებს.

რიცხვის სისტემის ნული - რიცხვის სისტემის ნული არის ის რიცხვი, რომელიც ნებისმიერ რიცხვს შეესაბამება ნული.

რიცხვის სისტემის ერთეული - რიცხვის სისტემის ერთეული არის ის რიცხვი, რომელიც ნებისმიერ რიცხვს შეესაბამება თავისივე რიცხვი.

რიცხვის სისტემის ურთიერთობის წესები - რიცხვის სისტემის ურთიერთობის წესები არის ის წესები, რომლებიც განსაზღვრავს რიცხვების შეკრების წესებს.

რიცხვის სისტემის ზომა - რიცხვის სისტემის ზომა არის მატრიცის ზომა $m \times n$, სადა m არის რიგების რაოდენობა და n არის სვეტების რაოდენობა.

რიცხვის სისტემის ნული - რიცხვის სისტემის ნული არის ის რიცხვი, რომელიც ნებისმიერ რიცხვს შეესაბამება ნული.

რიგით ჩანერილია mn
რაოდენობის ნებისმიერი
ელემენტები ამ ელემენტებს
მატრიცის ელემენტები
ენოლება.

მატრიცის რანგი - მატრიცის
რანგი ენოლება მატრიცის
სვეტების მიერ შექმნილი
ვექტორული სივრცის
განზომილებას.

მაქსიმუმი - ყველაზე დიდი,
ყველაზე მეტი.

მახვილი კუთხე - მართ კუთხეზე
ნაკლებ და ნულოვან
კუთხეზე მეტ კუთხეს
მახვილი კუთხე ეწოდება,

მედიანა - 1) სამკუთხედის
მედიანა_ წრფის მონაკვეთი,
რომელიც სამკუთხედის
რომელიმე წვეროს აერთებს
ამ წვეროს მოპირდაპირე
გვერდის შუა წერტილთან. 2)
რიცხვით მონაცემთა მედიანა -
ზრდის მიხედვით

կარգოდ ვრცად են mn
ქანასკოქჟამქ ვანსკავად
თარქერ: აქჟ თარქერქ
კიქქლიმ են მათიქგაქ
თარქერ:

მათიქგაქ კარგ` - მათიქ-
გაქ კარგ ჯ კიქქლიმ
მათიქგაქ აქონასქნქრქ
კიქქმქგ სითქბქდქ
ქქსქთიქრასქან თარაბქქ
ჯაქქლიმქ:

მაქქაქქლიმ` - ამქნაამქბ,
ამქნქგ აქქქ:

მათიქ ანსქიონ` თიქქ ანსქიონქგ
აქსქას ს ქრთქასქან
ანსქიონქგ მქბ ანსქიონქ
კიქქლიმ ჯ თიქ ანსქიონ:

მაქქქ ` 1) ლთანსქან მქქქ
ქქბქ ლთანსქან ლქქთ
კიქქმქრქ მქქქასქსქთქრქ
მქქაგქთიქ ჯათქდქ ჯ, 2)
ქქაქქინ თიქქაქსქრქ მქქქქ`
ადამან კარგოდ ქასა-
ქიქქდქ აქჟ თიქქაქსქრქ
მქქქქ ქქქქ, ლქ ჯამა-

დალაგებული ამ მონაცემების შუა რიცხვი, თუ ერთობლიობაში რიცხვების ოდენობა კენტია. თუ ერთობლიობაში რიცხვების რაოდენობა ლუნია, მაშინ მედიანა ორი შუა რიცხვის საშუალოა.

მეტრი - -სიგრძის საბაზისო ერთეული ერთეულთა საერთაშორისო სისტემის (SI სისტემის) მიხედვით.

მთელი რიცხვები - ნატურალური რიცხვები, მათი მოპირდაპირე რიცხვები და 0 ერთად მთელ რიცხვებს შეადგენენ.

მიახლოებითი მნიშვნელობის აბსოლუტური ცდომილება - მოცემული სიდიდის ზუსტი და მიახლოებითი მნიშვნელობების სხვაობის მოდული.

მიახლოებითი მნიშვნელობის ფარდობითი ცდომილება -

სციოქამრ ლქერქი ჟანასკრ
სენათ ლ, ჰსს ლქე ცოიყ ლ` აიქ
ოქაქოი მქქჰნრ ლსკო
მსქსთლქ ლქერქი მქქჰნ ლ:

შსთრ` - ლრკაროქჟან
ჟაქჰსა-ქჰნ მქაქორ` რსა
მქაქ-ორნერქი მქქაქაქჰქ
ჰამა-სკარქი (SI
ჰამასკარქი):

ამქოქ ლქერ` - ჰრასან ნ
ლქერ, -n თსექ ლქერ ს კრინ
მქასჰნ სკაქნიმ ლ ამქოქ
ლქერ:

შითაქორ არქქქქ ჟაქარქას
სქას - ლნ ანქანთიმ
ქქქქჰს ს მითაქორ
არქქქნერქი თარქეროქჟან
ჟაქარქას არქქქქ:

შითაქორ არქქქქ
ჰარაქერასან სქას

მიახლოებითი მნიშვნელობის
აბსოლუტური ცდომილების
და ამ მიახლოებული
მნიშვნელობიშ შეფარდება.

მილიარდი - ათასი მილიონი -
რიცხვი, რომელიც ჩაიწერება 9
ნულით. 1,000,000,000.

მილიონი - ათასჯერ ათასი,
რიცხვი, რომელიც ჩაიწერა 6
ნულით - 1,000,000.

მიმართულება - თუკი ორი სხივი
ერთსა და იმავე წრფეზე
მდებარეობს, მათ ერთნაირი
მიმართულების მქონეს
ეძახიან. ამასთან, მათ ჰქვიათ
თანამიმართული, თუკი ერთი
სხივი შეიცავს მეორეს, და
საპირისპიროდ მიმართული
საპირისპირო შემთხვევაში.
როდესაც ორი სხივი
პარალელურია, მაგრამ არ
არის განთავსებული ერთსა და
იმავე წრფეზე, მაშინ უნდა
გავავლოთ წრფე მათ
სათავეებზე და თუკი სხივები
ერთ ნახევარსიბრტყეში

კიჯკიონ - რაგარდასკ
აქსაქი ხარაქრეოქოქონრ
აქოთაქორ არქქქ რაგარდასკ
აქბოქოქანრ:

სქქქარქ - ხაქარ აქქქონ`
ქქქ, ორს აროთახაქოქონ

სქქქონ - ხაქარ ანქან
ხაქარ, ქქქ, ორქ კრქონ

ოქოქოქონ - ქქქ რქქოქ
დაოთაქაქონრ კონქონ

აღმოჩნდებიან, ისინი თანამიმართულები არიან, თუ არა - საპირისპიროდ მიმართულები.

მიმატება - უმარტივესი მათემატიკური ოპერაცია, რომლის დროსაც გამოითვლება, თუ რას უდერის ორი რიცხვის მნიშვნელობა ერთად. ჩაიწერება, როგორც $a+b$.

მიმღევრობა - ელემენტების/ობიექტების ერთობლიობა, რომელიც დალაგებულია გარკვეული თანმიმღევრობით. მსგავსად სიმრავლისა, ის შესაძლოა იყოს ცარიელი, სასრული ან უსასრულო. განსხვავებით სიმრავლისაგან, მნიშვნელოვანია ელემენტთა თანმიმღევრობა და შესაძლებელია ელემენტების გამეორება.

ასევე ასევე, ს. ს. ს. დათავაჯუნსერე ხაჟონქენ მქსნოქნ
ქქსახარქოქოქონოქ, ქქანქ მქსნოქნ ოქოქოქანს სს, სსს ოქ` ხასქათას ოქოქოქანს:

ჭოქსაროქმ` - აქარქაქოქნ მასქენასოქქსასქან ქოქოქოქოქონს, ოქქ ოქანსასქ ხაქქარქქოქმ ს, სქ სქსქ ს ხასქასარ სქქოქოქქარქ არქქქქ მქსასქს: ოქქოქმ ს სქსასქ $a+b$:

ჯაქოქოქასქანოქოქონ` - ოქარქქქ/ოქქქსნსქქ მქსასქანოქოქონს, ოქონს ოქსასქოქქაქ სს ხაქოქოქასქანოქოქამქ: ოქაქოქოქანს სქანს, აქს ქაროქ ს ქქსქ ოქსარქ, ქქქქაქოქ ს ანსასქანს: ოქ ოქარქქოქოქონს ოქაქოქოქანს, ქარსოქ ს ოქარქქქ ხაქოქოქასქანოქოქონს ს ხსარაქოქ ს ოქარქქქ ქქქსქ:

მინიმუმი - ყველაზე მცირე,
ყველაზე ნაკლები, ყველაზე
პატარა.

მინუსი - მათემატიკური
სიმბოლო, რომელსაც აქვს
ჰორიზონტალური ხაზის
ფორმა „-“ და აღნიშნავს
გამოკლებას.

მინუტი - კუთხის გაზომვის
ერთეული, რომელიც უდრის
გრადუსის 1/60-ს

მოდა - რიცხვით მონაცემთა
მოდა არის რიცხვი, რომელიც
ამ მონაცემებში ყველაზე
ხშირად გვხვდება; თუ ყველა
რიცხვი განსხვავებულია, ამ
ერთობლიობას მოდა არა
აქვს.

მოდელირება - მათემატიკური
მოდელების შედგენა,
მათემატიკის დარგი
მოდელების შედგენის შესახებ.

მოდული - ნამდვილი a რიცხვის
აბსოლუტური

შინჩიმომ - ნქაყაყთქრ,
ამნნაყასყაყ,
ამნნაყთქრ:

შინთ - მაქმათქსყსყს
ქთრქრქანჯან, თრნ თნს
ხთრქცნასყსყს ცქს დს «-» ს
ართახაყთთმ ზ ხანთმ:

რთყ - ასთქდანსქ ანსყს
ჯაყმანს მქაყთქ, თრქ
ხაყასაყ ზ ასთქდანსქ 1/60-
ქს:

თთყ - თქაყქს თქაყსქრქ
თთყან თქქ ზ, თრს აყ
თქაყსქრთმ ამნსქყ ხადაქ
ზ ხანთქაყთმ: ზქს თთქრ
თქქრქ თარქქრ ზს, აყ
ამრთქქთქთქსქრქ თთყა ჯთსქ:

თთქსაყთქრთმ - მაქმათქ-
სყსყს მთქქსქრქ სყაყსქქ,
მაქმათქსყსყქ ძქთქ
მთქქსქრ სყაყსქქ. მასქს:

თთქქ - აყს რნასყსყს a თქქქ,
თრქ გთყყ ზ თაქქს, თქ

მნიშვნელობა(მოდული)
ენოდება თვით ამ რიცხვს, თუ
იგი არაუარყოფითია, მის
მოპირადპირე რიცხვს, თუ იგი
უარყოფითია და $|a|$
სიმბოლოთი აღინიშნება

მონაკვეთი - ორ წერტილს
შორის არსებული წრფის
ნაწილი (ამ ორი წერტილის
ჩათვლით).

მონაკვეთის შუა წერტილი -
წერტილი, რომელიც
მდებარეობს მონაკვეთზე და
თანაბრადაა დაშორებული
მისი ორივე ბოლოდან

მოპირდაპირე რიცხვები - ორი
რიცხვი, რომელთა ჯამიც
ნულის ტოლია. მაგალითად 3
და -3; 5 და -5. ნულის
მოპირდაპირე ნულია,
მოპირდაპირე რიცხვების
მოდული კი ტოლიაეებს

კოორდინატთა სისტემაში
წერტილის კოორდინატები
ხედავთ. მათი ნიშნები
განსაზიარებთ. თუ
წერტილი მდებარეობს
მარჯვნივ და
აღმოსავლეთით, მისი
კოორდინატები დადებითია.
თუ წერტილი მდებარეობს
მარცხენა და
დასავლეთით, მისი
კოორდინატები უარყოფითია.

ჯამის წესი - ნებისმიერი
რაციონალური რიცხვის
ჯამი ნებისმიერი
რაციონალური რიცხვის
წინააღმდეგობისაა.
მაგალითად: $3 + (-3) = 0$
და $5 + (-5) = 0$

ჯამის წესი - ნებისმიერი
რაციონალური რიცხვის
ჯამი ნებისმიერი
რაციონალური რიცხვის
წინააღმდეგობისაა.
მაგალითად: $3 + (-3) = 0$
და $5 + (-5) = 0$

კოორდინატების წესი -
ნებისმიერი რაციონალური
რიცხვის კოორდინატები
ნებისმიერი რაციონალური
რიცხვის კოორდინატების
წინააღმდეგობისაა.
მაგალითად: $3 + (-3) = 0$
და $5 + (-5) = 0$

მოძრაობა - სიბრტყის შექცევადი
ასახვა ტავის თავზე, რომელიც
სიბრტყის ნებისმიერ ორ
წერტილს შორის მანძილს არ
ცვლის.

მრავალწევრას მსგავსი წევრები -
მრავალწევრას ერთწევრები,
რომლებიც განსხვავდებიან
მხოლოდ კოეფიციენტებით
ანდა - სულ არ
განსხვავდებიან
ერთმანეთისგან.

მრავალწევრი - რამდენიმე
ერთწევრის ჯამის
შემოკლებულ ჩანაწერს
მრავალწევრი ჰქვია.

მრავალწევრის წევრი - იმ
ერთწევრებიდან თითოეულს,
რომელთა ჯამიცაა

თარაბიოქიან რნიოქაფირ:

ჯარქიომ` ქამანასქი
რნიოქედიომ თარაბიოქიან
მზე მარამნი ექირქი
ქიქიქიოქიქიონ აქი
მარამინსერი ნსკათამარ კამ
მარამნი მასერი ექირქერი
ქიქიქიოქიქიონ ქირარ
ნსკათამარ:

ჩადანაქამი მამან
ანქამსერ` რადანაქამი
მზე მამან კომარელიქსერი
ანქანომ ნს რადანაქამი
მამან ანქამსერ, ნრანქ
მქამანსეჩ თარქერიქომ ნს
კორბსქიქსერიქ კამ
რნიქანრაყეს ჯნს
თარქერიქომ:

ჩადანაქამ` - მი ქანსი
მქანქამსერი კომარენ
ანქანომ ნს რადანაქამ:

ჩადანაქამი ანქამ` - აქს
მქანქამსერიქ
ქორაქსანქორქ, იქონს

მრავალწევრი, ეწოდება
მრავალწევრის წევრი.

მსგავსი წევრები -

მრავალწევრის ერთნაირ ან
მხოლოდ კოეფიციენტებით
განსხვავებულ წევრებს
მსგავსი წევრები ეწოდება.
მსგავსი წევრები იმით არის
მნიშვნელოვანი, რომ მათი
ჯამი შეიძლება შევცვალოთ
ერთი წევრით.

მტკიცებულება - მსჯელობა
რამის ჭეშმარიტების (მაგ.
თეორემის) ჭეშმარიტების
დასამტკიცებლად.

ნამდვილი რიცხვები -
რაციონალური და
ირაციონალური რიცხვების
გაერთიანებით მიღებული
სიმრავლე.

ნამრავლი - გამრავლების
ოპერაციის შედეგი

ნატურალური რიცხვები -

გოდარე რაქანსრამ ზ,
ლიქლიმ ზ რაქანსრამი
ანრამ: რაქანსრამი სმან
ანრამსრე` რაქანსრამი
მიანსან სრამ მიანს
გირბასქიქსრედილ თარქრქილ
ანრამსრედილ ლიქლიმ ზს
მიანსან ანრამსრე:
სქანსან ანრამსრედილ
სრანდილ ზს სჯანსასქიქ, ირ
იქრანს გოდარედილ სქარდილ ზსქ
ქიქსარქისლ მსს ანრამდილ:

საყავიციე` - რასიდიდიქიონ
იქსლ ჯჯმარდიდიქიონ
(იქისასქ, ქსიქსმიქ)
საყავიციემან სმარე:

ქრასქან ქქსრ` - იასქისასქ ს
ქიქსისასქ ქქსრქ
მიქსდიქიმამქ სთასგაბ
რადმიქიქიონს:

სრითარქიქსაქ` - რადმასქა-
სქსმან გიქიქიქიქიქსან
არქიქიქსქრ:

რისასქან ქქსრ` - ლასქისსრენს`

„ნატურალური“ – ლათინური სიტყვაა და ნიშნავს „ბუნებრივს“. ნატურალური რიცხვები ყველაზე ბუნებრივი, პირველადი რიცხვებია. ეს ის რიცხვებია, რომლებსაც თვლისას გამოვიყენებთ: 1,2,3,4....

ნაშთი - ორი ნატურალური რიცხვის ერთმანეთზე გაყოფისას არის შემთხვევები, როდესაც ერთი რიცხვი ზუსტად არ იყოფა მეორეზე და გვრჩება „ზედმეტი რიცხვი“. ამ რიცხვს ეწოდება ნაშთი. მაგალითად, $11:4=2$, რადგან 4 11-ში ეტევა 2-ჯერ. მაგრამ $2 \times 4=8$ და არა 11-ს. 3 დავგვრჩა ზედმეტად. ეს სამი არის ნაშთი. სხვანაირად: ვთქვათ მოცემული გაყოფა $a:b$. აქედან a შეგვიძლია ჩავწეროთ, როგორც $a = b \times c + k$, $k < b$. ამ განტოლებაში k არის ნაშთი.

«ნათიურა», ორ სჯანასკიომ ზ რასასან: F ნასასან ზქერე ათაჯაგელ ზნ რასასან დსოქ ათარქასანერე ხაჟქელქა: F რანჰ ზქერნ ზნ, ორ ოგასაგორბიომ ზნჰ ხაჟქელქა ` 1,2,3,4....

მწასგორი - ზრქიო რასასან ზქერე მქამასნგ ქრა რასანქელქა ქნთიომ ზნ ოქაჰქერ, ზრქ მქ ზქერ დჯერითორენ ჯქ რასანქიომ ამიოაქ ქრა ს მწთიომ ზ «აქელქორქ ზქქ»: აქა ზქქერ ქიჯქიომ ზ მწასგორქ: ორქნასქ, $11:4=2$, უანქ ორ 4-რ 11-ქ მწე თლქაქიორქიომ ზ 2 ანგამ: S ასქაქნ $2 \times 4=8$ ს ოჯ ზნ 11: 3-რ ქმწა აქელქორქ: აქა 3-რ მწასგორქნ ზ: აქქ ქლერაქ, თორქად ზ $a:b$ რასანმან გორბოიოქოქონრ, აქასთლქიგ a -ნ ქაროქ ზნჰ სწერქაქაგწნქ ქნჯაქსა $a = b \times c + k$, $k < b$. აქა ხაქასარამან მწე k -ნ

ნახევარსიბრტყე - სიბრტყეში ნებისმიერი წრფის გავლება ყოფს მას ორ ნაწილად, ისე, რომ ნებისმიერი წერტილი, რომელიც ეკუთვნის ერთ ნაწილს, ვერ მიეკუთვნება მეორე ნაწილს. ამ ნაწილებს ნახევარსიბრტყეები ეწოდებათ.

ნიუტონის ბინომი - ნიუტონის გამოყვანილი ფორმულა, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელია გავშალოთ განტოლება $(a + b)^n$ ნებისმიერი n -თვის.

ნორმა - რიცხვის აბსოლუტური მნიშვნელობის განზოგადებული გავება.

ნორმირებული ვექტორი - იგივე, რაც ერთეულოვანი ვექტორი ანუ ორტი.

მწავრიანა ξ :

ყჩაახარუროქიონ - ხარუროქიან მხე განსხვავებ ნოქიქ თანსქიქ აქან რაქანქიომ ξ ღრიქი მასი, აქნაქნ, ირ განსხვავებ ქსთ, ირრ აყათქანთომ ξ მი მასიქნ, ქი ქარიქი აყათქანსქ მქიქიქნ: სქი მასქერი ქიქქიქნ ξ ს ქიქსახარუროქიონსქერი:

სქიქთიქ ღრიქანთაქ - სქიქთიქ ასთავაქ რანაქნ, ირრ ხსარიქიქიქიქიქნ ξ თაქიქი განსხვავებ ასთიქანსიქ რაქანანთაქ ქქერიქიქნ ξ სქერიქაქანსქ სანთაქანსქერიქ რიქმარიქ თსქაქიქ $(a + b)^n$ განსხვავებ n -ი ხამარი:

სორიქ - რქიქ რავარიქასკ არიქქქიქ რიქიქანრაქიქაქ ხასსავიქიქიქნ:

სორიქარქიქაქ ქქსქორ - ნიქიქნ ξ , იქნე მქიქარქიქიქიქიქიქიქ ქქსქორქიქ ქან იორქი:

ნული - რიცხვი, რომელთანაც შეკრებისას ნებისმიერი რიცხვი უცვლელი რჩება. ის აღნიშნავს რიცხვის არარსებობას. ჩაინერება, როგორც “0”.

ნუმერაცია - 1. ნომრების დასმა მიყოლებით; დანომვრა. 2. არითმეტიკის ნაწილი, რომელშიც აღწერილია რიცხვების დასახელებისა და აღნიშვნების წესების ერთობლიობა.

ოვალი - დახურული, ამოზნექილი, ბრყელი ფიგურა. „განვლილი“ წრეწირი.

ოპტიმალური - საუკეთესო.

ოქტაედრი - ხუთი „წესიერი“ სამგანზომილებიანი სხეულებისაგან ერთ-ერთი. აქვს 12 წიბო, რომელთაგან თითოეული წესიერი

ჟრი - ამრთღე ზიქ, ირინ გომარექიუ განსკავად ზიქ მნომ ზ ანფიოქიქ: სქნ ართახაქთომ ზ ზქი გქოქქონ ჯონსნაქ: გრქომ ზ «0»:

ჯამარსკაქომ - 1. ჯამარსერ ონსქ ხერქსკანოქომერ, ხამარსკაქელ: 2. მქარანოქომან რაქინ, ირომ ნსკარაგრქად ზ ზქერქ ანქანმან ს ართახაქთოქონსერქ სანთინსერქ ამრთღოქონსერქ:

ოქს - ქასკ, იოოიგქს, ხარქ აკათსერ: «მგქად» ჯრქან:

ოაქიმას - ქაკადოქინ:

ოქრანქის - ხქნგ «სანთნაქორ» ლოჯაქი აკათსერსერქ მსქელ: იონქ 12 სოი, იოინგქი ქორაქრანქოქორ სანთნაქორ ლონსქონს ზ:

სამკუთხედიანია.

ოქტანტი - один из восьми
прямых трёхгранных углов,
образованных от пересечения
трёх попарно взаимно
перпендикулярных
координатных плоскостей
 xOy , xOz , yOz .

პარალელეპიპედი - პარალელე-
პიპედი არის პრიზმა, რომლის
ფუძე პარალელელოგრამია.

პარალელოგრამი -
პარალელოგრამი არის
ოთხკუთხედი, რომლის
მოპირდაპირე გვერდები
პარალელურია.

პარალელური - ორ წრფეს
ენოლება პარალელური, თუკი
ისინი არასოდეს არ
გადაკვეთენ ერთმანეთს. ორ
სხივს ან მონაკვეთს ენოლება
პარალელური, თუკი წრფეები,
რომლის ნაწილსაც ისინი
შეადგენენ, არასოდეს

ოქტანტი ` იუპ იუქიუ ლთანისათ
ანსკიონსერეგ მსკლ `
ათაჯაგად ზრეპ
ქიქიოქიქასიასგ
კიოქიქისათაქინ
ხარქიოქიონსერეგ xOy , xOz ,
 yOz .

პარალელეპიპედი ` რადმანისათ,
იქი მასკერსიოქიქი რიოქი
რადმანსკიონსერე
კიოქასიქიოქადბერ ზნ:

პარალელოგრამი რათანსკიონ ზ,
იქი ხანქიქასკაგ კიოქმერე
კიოქ ათ კიოქ კიოქასიქი ზნ:

პარალელური ზნ იუქიქინსერე, იქინპ
კანსკიონ ზნ სიქინ
ხარქიოქიქან მსგ ს ზრეპ ზენ
ხათკიონ: ზრკიოქ დათაქაქიქიქი
კან ხათკიონსერე კიოქკიონ ზნ
კიოქასიქი, ს იუქიქინსერე,
იქინგ მას კაქკიონ ზნ
ზრანპ, ზრეპ ზენ ხათკიონ:

გადაკვეთენ ერთმანეთს.

პერიმეტრი - მრავალკუთხედის გვერდების სიგრძეების ჯამი

პერიოდი - პერიოდი ბერძნული სიტყვაა და ნიშნავს 'წრიული, წრეზე ირგვლივ მავალი'. მართლაც, პერიოდის რიცხვები ისე მეორდება, თითქოს წრეხაზზეა ჩამოწერილი: 505265052650...

პერიოდული წილადი - უსასრულო ათწილადი, რომელშიც, გარკვეული ადგილიდან დაწყებული, მეორდება გარკვეულ ციფრთა ჯგუფი; მაგალითად: 1, 3181818...=1, 3(18); ამ ათწილადზე ამბობენ: "...და18 პერიოდში".

პერპენდიკულარი - წრეზე, რომელიც მოცემულ წრფეს ან სიბრტყეს 90 გრადუსიანი

წარადიხ - რადიანის სიგრძის კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციის მნიშვნელობა:

წრეწრიული, წრეწრიული - კუთხით დასაზღვრული კონუსის წრეწრიული ფართობი და წრეწრიული მოცულობა. წრეწრიული ფართობი და მოცულობა განისაზღვრება წრეწრიული ფართობის ფორმულიდან: $S = \frac{1}{2} R^2 \alpha$, $V = \frac{1}{3} R^2 h \alpha$, სადა R - წრეწრიული ფართობის რადიუსი, h - კონუსის სიმაღლე, α - კუთხით დასაზღვრული კონუსის კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციის მნიშვნელობა.

წრეწრიული კონუსი - კონუსი, რომლის ბაზისი წრეწრიული ფართობია და სიმაღლე h . წრეწრიული კონუსის ფართობი და მოცულობა განისაზღვრება წრეწრიული ფართობის ფორმულიდან: $S = \frac{1}{2} R^2 \alpha$, $V = \frac{1}{3} R^2 h \alpha$, სადა R - წრეწრიული ფართობის რადიუსი, h - კონუსის სიმაღლე, α - კუთხით დასაზღვრული კონუსის კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციის მნიშვნელობა.

წრეწრიული - წრეწრიული ფართობის რადიუსი და სიმაღლე h . წრეწრიული კონუსის ფართობი და მოცულობა განისაზღვრება წრეწრიული ფართობის ფორმულიდან: $S = \frac{1}{2} R^2 \alpha$, $V = \frac{1}{3} R^2 h \alpha$, სადა R - წრეწრიული ფართობის რადიუსი, h - კონუსის სიმაღლე, α - კუთხით დასაზღვრული კონუსის კუთხის ტრიგონომეტრიული ფუნქციის მნიშვნელობა.

კუთხით გადაკვეთს.

პერპენდიკულარული - იხილეთ
მართობული.

პითაგორას თეორემა - თეორემა,
რომლის თანახმადაც
მართკუთხა სამკუთხედში
კათეტების კვადრატის ჯამი
ჰიპოთენუზის კვადრატის
ტოლია.

პირამიდა - მრავალწახნაგა
სამგანზომილებიანი სხეული,
რომლის ერთი წახნაგიც
მრავალკუთხედიანია, ყველა
დანარჩენი კი - სამკუთხედედი.
ამ სამკუთხედედებს აქვთ ერთი
საერთო წვერო - სამკუთხედის
წვერო, ხოლო ამ წვეროს
მოპირდაპირე გვერდი ფუძე
მრავალკუთხედის რომელიმე
გვერდს ემთხვევა.

ანსკონოდ է ხატიონი:

ნოღახაყაყ - თნ´
მართობული

ნოღახაყაყი რეჩინ -
რეჩინ, ირჩი ხანადან
ნოღახანსკონ ლანსკონ მნე
ნეჩინადრეჩი რანოსკონ
ხაქაყარ ე ლეჩი
რანოსკონხინეჩი გონარინ:

ნორე - რაქანსხოს ლოჯაქი
მარინ, ირჩი მჩი ნხოსრ
რაქანსკონ ე, ხსქ მნაგად
ნხოსრე - რნეჩანორ
გაგარექ ლანსკონნნე:
ნორეჩი ნ-ანსკონ ნხოსრ
სკექონ ე ხჩმე, ხსქ მთოს
რორ ნხოსრე სკექონაქინ
ნხოსრე, სკექონაქინ ნხოსრე
რნეჩანორ გაგარე სკექონ
ე რორეჩი გაგარე: ნორეჩი
გაგარეე იორე სკექონ
სკექონ ნნ რორეჩი სკექონაქინ
სკექონ: ნორეჩი გაგარეე
ოსარქად განსკად
სკექონაქინ ნხოსრ
რარბოქონეჩი სკექონ

პლანიმეტრია - გეომეტრიის ნაწილი, რომელიც შეისწავლის სიბრტყეებში მდებარე, ორგანზომილებიან ფიგურებს.

პლანიმეტრია - ელემენტარული გეომეტრიის ნაწილი, რომელიც შეისწავლის ფიგურებს სიბრტყეებში.

პოლინომი - იხილეთ მრავალწევრი.

პოსტულატი - მტკიცება, რომელიც აღიარებულია რაიმე თეორიის ამოსავალ დებულებად დასაბუთების გარეშე.

პრიზმა - მრავალწახნაგი, რომელიც შედგება ორი მრავალკუთხედისგან, რომლებიც ერთიმეორისგან პარალელური გადატანით

ქ ხარթაყიბ:

ზარქაჯაქიოქიონ` - ერქრაჯაქიოქიონ რაბქინ, ირინ იუიონნასაქიონ ქ ხარქიოქიონ ქრა ცანქიოქ ერქჯაქი აყასქერნერქ:

ზარქაჯაქიოქიონ` - იარრა-ქან ერქრაჯაქიოქიონ რაბქინ, ირინ იუიონნასაქიონ ქ აყასქერნერქ ხარქიოქიონ ქრა:

ოქიონ - იხე რაყანნოყამ:

ყანქააქიოქიონ` - არითაბიოქიონამ რქათიოქიონ ქიტასქან თხთიოქიონ ქლსქესაქინ იქიოქიონ, ირინ იონქიონქიონ ქ ათანგ აყაგნიოქინერქ ირყენ ნაქააქიოქიონ (აყიითიოქიონ):

ოქიონ რაყანნაქიონ, ირქ რაქყაგამ ქ ერქიონ რაყანნსქიონნერქი, ირინქ ათაგქიონ ქნ იქიონნგქი ციოყახქონ თხთაქიოქიონამ, ს

მიიღება და ამ
მრავალკუთხედების
შესაბამისი გვერდების
შემავრთებელი წახნაგებისგან.

პროექცია - ბრტყელი ან
სივრცული სხეულების
გამოსახვის მეთოდი.

პროპორცია - - ოთხი სიდიდან
ორ-ორის შეფარდების
(გაყოფის) ტოლობას
პროპორცია ეწოდება.

პროცენტი - ერთი მეასედი.

რადიანა - კუთხეების გაზომვის
ერთეული, გრადუსის
ალტერნატივა. იგი $180^\circ/\pi$ -ს

აქა რადიანსკონსტრუქციის
ხანაყათათაქანს კოიქმერდ
აქაგნოქ ნქათერქგ:

რქოქსქქა ` ხარქ კამ
თარაქსკან მარქინსქქ
ართაგოქმან მქოქოქ ` ოქსქ
ყათსქქქ კამ ათარქყაქ
ართაყათსქქქქქ
ხარქოქქანს კამ აქ
მასქქქქქქქქქქ ქქა:

ჯამაჯაქოქქოქ ` ჯოქ
მქბოქქქქქქქქქქქ
ქქქოქსქ ხარაქქქქქქქ
(ქაქანქმან)
ხაქასაროქქქქქ ქოქქქქმქ
ხამაჯაქოქქოქ: შქსქ
ამქქქქქქქქქქქ მასქქქქ
ხამაყათათაქანოქქქქ
ქსთ ბაქაქქ ` ქანასქქ სნ,
ხაქასარაჯაქოქქოქ:

სქქო ` მქსქ ხარქოქქქქქქქქ:

ქაქქქან ` ანსქოქქქქქქქქ
აქაქქქ, აასოქქქანქ
აქქქქქქქქქქქ: აქნ ხაქასარქ

ტოლია, ანუ დაახლოებით
57.2958 გრადუსის.

რადიკალი - მათემატიკური
სიმბოლო, რომელიც
აღნიშნავს ფესვის ამოღების
მოქმედებას, ისევე, როგორც
ფესვის ამოღების შედეგს.

რადიუს-ვექტორი - ვექტორი,
რომელიც გამოდის პოლუსად
წოდებული ფიქსირებული
წერტილიდან სივრცის
რომელიმე წერტილში. თუ
პოლუსი ემთხვევა დეკარტის
საკოორდინატო სისტემის
სათავეს, მაშინ რადიუს-
ვექტორის პროექცია
კოორდინატთა ღერძის M
წერტილისთვის ემთხვევა ამ
წერტილის კოორდინატებს.

რადიუსი - მონაკვეთი, რომელიც

$180^\circ/\pi$ -ი, კამ მითაქორაყეს
57.2958 ასათქმანსი:

ნათქსაყ ` მათქმათქსასან
ნჯან, ირნ ართასთილმ ლ
არმასთ ხანსელი
გიბბნსოაფრ, ხნჯაყეს ნას
არმასთ ხანსელი ართიონსრ:

ჯათაქიქ-ქსესთორ ` კსთი იქიქრ
თარაბთიქსან მსჯ ნსრკა-
ჯაფნთქ ქსესთორქ კამაჯა-
კანთრქნ რნთრქსაბ კთორქი-
ნასთნსრქ სსკფნასკსთქ
ნსკასთამარ: ქსესთორასკან
თარაბთიქსან მსჯ კანსქოქ
კამაჯასკან კსთი ხამარ
ჯათაქიქ-ქსესთორნ თოქქსაბ
ლ სსკფნასკსთქიქ იესაქ ათქ
კსთრ: Ⴤოქნ რსსთრ ხამრნ-
კნთმ ლ ჴსსკართი კთორქინას-
თაქინ ხამასკარქი სსკფნას-
კსთინ, თათქითასქსთორქ
აქთესსქსან კთორქინასთა-
ქინ ათანსფქ კსთი ხამარ
ხამრნსნთმ ლ ათქ კსთი
კთორქინასთნსრქინ:

ჯათაქიქ ` ხასთქსაბ, ირქ

აერთიანებს წრეწირის
ნებისმიერ წერტილს ამავე
წრეწირის ცენტრთან. რადგან
წრეწირის ყველა წერტილი
თანაბრადაა დაშორებული
ცენტრისაგან, რადიუსი ყოველ
წერტილში ტოლია.

რაციონალური რიცხვები -

რიცხვს ეწოდება
რაციონალური, თუ ის
შეიძლება გამოისახოს
როგორც ორი მთელი
რიცხვის ერთმანეთზე გაყოფის
შედეგი

რეკურენტული - იხილეთ
რეკურსიული

რეკურსია - რაიმე პროცედურა,
რომელიც იძახებს თავის თავს,
სანამ არ დაკმაყოფილდება
რაიმე პირობა.

რეკურსიული - პროცედურა,
რომელიც იყენებს რეკურსიას.

მჩაგნომ ღ ჯრჯანაადბი
კენსორინღ აჟ ჯრჯანაადბი
ქრა გასქოღ გასქაგაბ
კესთი ხეს: ჭანსი ჟრ
ჯრჯანაადბი როღრ კესსერღ
ხაქასარაჟაქი ხს
ხესაგქაბ კენსორინსიგ,
ჯათაქიღრ როღრ კესსერომ
ხაქასარ ღ:

ნაგჩინასლ ლქსერ` ლქიღ კოჯქომ
ღ ნაგჩინასლ, ლეს აჟს კაროღ ღ
აროსახაჟოქლ ჟრაქს ლსკო
ამროღ ლქსერსი მჩინანგ ქრა
რახანსლსო არეჟონსღ:

ნესკორესნა` სეს ნესკორესქლ:

ნესკორესქა` მჩ რან, ჟრღ
აჟათნასქომ ღ ჰრესნ`
ნანსჩინ, ჟრასქომ ღ
ნესკორესქლ` ჩინქჩიღ, მჩინჯს
ჯრადარარქი ჟრეს აჟაჟან:

ნესკორესქლ` რნესაგასარღ, ჟრღ
კჩრათომ ღ ნესკორესქან:

მაგალითად, ჩავწეროთ 1-დან x -მდე ნატურალური რიცხვთა ჯამი რეკურსიული ფუნქციის სახით : $f(x)=\{1, \text{თუ } x=1; x+f(x-1), \text{თუ } x>1\}$. მაშინ

$$f(5)=5+f(4)=5+4+f(3)=5+4+3+f(2)$$

$$=5+4+3+2+f(1)=5+4+3+2+1$$

რიცხვი π - გარშემოწერილობის სიგრძის დიამეტრთან მიმართების აღმნიშვნელი. π რიცხვი ირაციონალური და ტრანსცენდენტულია, რომელიც გამოიხატება შემდეგი ათწილადით: $\pi = 3, 141\ 592\ 653\ 589\ 793\ 238\ 462\ 643 \dots$

რიცხვითი წრფე - წრფეს, რომელზედაც არჩეულია სათავე, დადებითი მიმართულება და ერთეული (მასშტაბი) რიცხვითი ღერძი

ორხასკ ` გრი ათწინე 1-იგ აჩინჯ x რნასკან ზქლერი გოდარე ნესიორუხაჟი ჭონსცხაჟი თსეუიქ ` $f(x)=\{1, \text{თუ } x=1; x+f(x-1), \text{თუ } x>1\}$.
 იორსან ` $f(5)=5+f(4)=5+4+f(3)=5+4+3+f(2)=5+4+3+2+f(1)=5+4+3+2+1:$

ღი ზქლ კან π
 ანაზსმასიქსკსკან ხასითათონს, ირე გოიე ე თაქი ჯრჯანაგბი სრქაროქჟან ხარაქსოქოქონრ თრამაგბინ: π ზქლ ქოაგქინალ ე ს თრანსცენტენსო, ირნ ართახაჟოქონ ე ხესოქალ თასანოქასკან კითოქასკიქ ` $\pi = 3, 141\ 592\ 653\ 589\ 793\ 238\ 462\ 643 \dots$

ოქაჟინ იოქიქ ` იოქიქ, ირი ქლანსორქად ე სკცნსკსთრ, ირასკან იოქოქოქონრ ს მქაქიქ (მასუთაქრ), კიჯქონ ე ზქაჟინ იოქიქ:

ანუ რიცხვითი წრფე ეწოდება.

რკალი (გრაფი) - თუ ნიბოები
ორიენტირებულია, რასაც,
ჩვეულებრივ, ისრით
აღნიშნავენ, მაშინ მას რკალი
ეწოდება

რომაული ციფრები - ციფრები,
რომელიც გამოიყენებოდა
ძველ რომში. I, V, X, L და ა.შ.
დღესდღეობით ისინი
გამოიყენება რიგის
აღსანიშნავათ. მაგალითად,
არაბული ციფრებით
ჩანერილი რიცხვი „15“-ის
მნიშვნელობაა „თხუთმეტი“,
ხოლო მისი რომაული
ჩანაწერის - „XV“-ს
მნიშვნელობა არის
„მეთხუთმეტი“.

რომში - ოთხკუთხედი, რომლის
ოთხივე გვერდიც ერთმანეთის
ტოლია.

საკლები - რიცხვი, რომელსაც
გამოკლების ოპერაციისას
აკლდება მეორე რიცხვი.

სღელ (გრაფი) ` ნიხ კიიერი
კიიწირიიკად ნ, ინი
სიიირაწარ სლაქილ ნნი
ნიიი, აიი ქაწანიასკ აიი
აღელ ჲ კიიკიიი:

ზიიწნიასკანი რქანიანიწნი `
რქანიანიწნი, ირ კიირაიიიი
ღიი ჰიი ჰიიიიი: I, V, X, L ს
აიი: სერიკაიიი იიიიიწნი
იიანიწ კიირაიიიი ნი რქანიი
კარკი არისაიიიიწნი
იანიწ: იიიიიასკ, არაწანი
რქანიანიწნიიი კრქად 15 რქი
ნიანიასკიიიიიიი ჲ
«სიანიიიიიი», იისკ ირა
იიიწნიასკანი «XV» კრანიანი
ნიანიასკიიიიიიი ჲ
«სიანიიიიიიიიიიიიი»:

წღიანიიიიი ` ქანიანიიიიი, იიი
რიიი კიიიწნიიი იანიასარ ნი
იიარ:

სქანიიიი ` აიი რქიი, იიიი
იანიანი კიიიიიიიიიანი
ქანიანიასკ იანიიიი ნი ინი აიი

არის მონაკვეთი, რომელიც სამკუთხედის რომელიმე კუთხის ნაწილია და კუთხის წვეროს მოპირდაპირე გვერდთან აერთებს. სამკუთხედს სამი წვერო აქვს. ამიტომ, ცხადია, ყოველ სამკუთხედში სამი ბისექტრისა გაივლება და სამივე მათგანი ერთ წერტილში იკვეთება.

სამკუთხედის მედიანა -

მონაკვეთი, რომელიც სამკუთხედის წვეროს აერთებს მოპირდაპირე გვერდის შუა წერტილთან

სამკუთხედის სიმძიმის ცენტრი -

სამკუთხედის მედიანების გადაკვეთის წერტილი.

სამკუთხედის სიმძიმის ცენტრი -

წერტილი, რომელშიც სამკუთხედის მედიანები

დათაყააქმნულ, იქნება და წერტილია, რომელიც სამკუთხედის რომელიმე კუთხის ნაწილია და კუთხის წვეროს მოპირდაპირე გვერდთან აერთებს. სამკუთხედს სამი წვერო აქვს. ამიტომ, ცხადია, ყოველ სამკუთხედში სამი ბისექტრისა გაივლება და სამივე მათგანი ერთ წერტილში იკვეთება.

შეზღვევა - წერტილი, რომელიც სამკუთხედის წვეროს აერთებს მოპირდაპირე გვერდის შუა წერტილთან

წერტილი - წერტილი, რომელიც სამკუთხედის მედიანების გადაკვეთის წერტილია.

წერტილი - წერტილი, რომელიც სამკუთხედის მედიანების გადაკვეთის წერტილია.

გადაიკვეთებიან

სამკუთხედის შუა ხაზი -

მონაკვეთი, რომელიც აერთებს სამკუთხედის ორი გვერდის შუა წერტილს, მესამე გვერდს ფუძე ეწოდება.

სამწვერა - მრავალწვერა,
რომელიც ზუსტად სამ წვერს შეიცავს.

სამწვერა - მრავალწვერი,
რომელიც სამი წვერისაგან შედგება

საშუალო არითმეტიკული მნიშვნელობა - რიცხვების ჯგუფის საშუალო არითმეტიკული არის ამ რიცხვების ჯამის შეფარდება მათ რაოდენობასთან.

საშუალო მნიშვნელობა - რიცხვების ჯგუფის ან ფუნქციის რიცხვობრივი მახასიათებელი. რიცხვთა ჯგუფის საშუალო მნიშვნელობა მოთავსებულია ამ ჯგუფის წევრების უმცირეს და უდიდეს მნიშვნელობას

მიჯნადაცხერ:

ნოანსკან მიჯინ ცხბ`

ნოანსკან ერკიო კიოქმერქ მიჯნასკესთერქ მიჯანოქ ხათკადქ, ერიოქო კიოქმ ქოჯკიომ ღ ხქიმქ:

ნოანბაქქ` რადანბაქქ, ერქ ჳქჰო ერქქ ბაქქ ღ აყარიონსკიომ:

ნოანოქამ` რადანოქამ, იოქ რაქსკადქ ღ ერქქ ანოქამქგ:

სქქინ ქქქარანსკან არქქქ` ქქქერქ ქამქ მიჯინ ქქქარანსკანქ აყს ქქქერქ კიომარქ ხარაქერიოქიონს ღ იქრანგ ქანსკქინ:

სქქინ არქქქ` ქქქერქ ქამქ კან ქიონსკქიოქ ქანსკსკსკან რნიოქაქქიქ: ქქქერქ ქამქ მიჯინ არქქქქქქქქქქქ ღ აყს ქამქ ანოქამსქერქ მსბაქიოქ ს ქიოქრაქიოქ არქქქქქქერქ მიჯინ: ჳიოქიოქიონ იონს მი

შორის. არსებობს რამდენიმე სახის საშუალო მნიშვნელობა: არითმეტიკული, გეომეტრიული, კვადრატული და ა.შ.

საჩვენებელი განტოლება - განტოლება, რომელშიც უცნობი იმყოფება ხარისხის მაჩვენებელში. ამ განტოლების ამოხსნისას გამოიყენება განტოლების ორივე ნაწილის ლოგარითმირება, ცვლადების შეცვლა, ხარისხების გათანაბრება, გრაფიკული მეთოდი და ა.შ.

სეგმენტი - წრის ნაწილი, რომელიც შემოსაზღვრულია ქორდითა და ამ ქორდით „მოჭრილი“ წრენირის ნაწილით.

სეკანსი - კუთხის ერთ-ერთი ტრიგონომეტრიული ფუნქცია, რომელიც სწორკუთხა სამკუთხედში უდრის ჰიპოტენუზის შეფარდებას

ჰანჰი თხასკჰი მჰჰჰინ არძჰჰ`
ქოქაქანსკან,
ერკრაჯაქასკან, ქათასკიასჰ
ს აჰქან:

ზიღსაჰქასკანს ხაქასაჰქიან`
ხაქასაჰქიან, იქი ანხაჰქიან
ქანქიან ღ ასიქანსჰ
ქიღქიან: აქი ხაქასაჰქიან
ქიღქიანს კჰქიანქიან ღ
ხაქასაჰქიანს ერკი მასერჰ
ქიღქიანქიანს ქერაბიანქიან,
ქიქიქიანსკანსქიანს
ქიქიქიანქიანქიან, ასიქანსქიანს
ხაქასაჰქიანს, ქრაქიქიანს
მქიქიქიანს ს აჰქან:

სქემანსი კიქიქიან ღ ქიქანსჰ აჰქან
მასჰ, იქი
ასანსანსაქასქიანს ღ აქიქიქიან
ს აჰქ აქიქიქიანს ბაქიქიქიანს
მქიანსიქიქიანს

სქესანსი` ანსქესანს
ქიანსქიანსაქასქიანს
ქიანსქიანსქიანსქიანს მქესანს ღ, იქი
ქიქიქიანსქიანს ქიანსქიანს მქესანს
ხაქასაჰქიანს სქესანსაქიქიქიანს

მოცემული კუთხის
კათეტთან. აღინიშნება sec.

სეკუნდი - კუთხის გაზომვის
ერთეული, რომელიც უდრის
გრადუსის 1/360-ს.

სექსტილიონი - რიცხვი,
რომელიც ჩაიწერება,
როგორც 1 და 21 ცალი 0.
 1×10^{21}

სექტორი - წრის ნაწილი,
რომელიც მდებარეობს ორ
რადიუსს შორის.

სიბრტყე - ორგანზომილებიანი
უსასრულო ზედაპირი.

სიდიდის რიგი - თუ რაიმეს
გამოკვლევისას ვიშორებთ
რომელიმე $(n+1)$ -დან
დანწყებულ ყვეალ დონის
სიდიდეს, მაშინ ვიტყვი, რომ
გამოკვლევა ტარდება მე- n
რივის სიზუსტით.

ხარაქტერიკულად თქვალ
ანსკან კიგ ღჳინ: ჳრქიომ ღ
sec:

ანსკიონაჳინ ქაჳრქან ` ანსკან
ჯაქმან მქაქორ, ორ
ხაქასაჳრ ღ ასოქძანსქ
1/360-ქინ:

სქჳსოქქიონ ` ოქქ, ორ ჳრქიომ ღ
ქინჯაქს 1 ს 21 ხას ᳓რ:
 1×10^{21}

სქსოქორ ` ჳრჯანსქ მას, ორ
ქათსქიომ ღ სრქო
ჯაოოაქქინსრქი მქღს:

ჯარქოქოქონ ` სრქჯაქი
ანსასხმან მასქსრქოქოქ:

სქწოქოქან კარქ ` სქწ ორსქ
ქანსქ ხსთაღოთმან
ქამანასქ აქათსქიომ სქწ
ორსქ $(n+1)$ -ქიგ სქსქაქბ ᳓ოქორ
მასქარქასქსრქი
მსწოქოქონსქსრქიგ, აჳქ
რქაქქოქმ ასოქმ სქწ, ორ
ხსთაღოთოქმან ანგ ღ
კაგქიომ n -რქ კარქი

სივრცე - სამგანზომილებიანი უსაზღვრო არე რომელშიც მდებარეობენ სხეულები და მოვლენები, რომლებსაც აქვთ ერთმანეთის მიმართ გარკვეული მდებარეობა. იგი შედგება უსასრულო რაოდენობის სიბრტყეებისაგან.

სივრცის ერთეული - სიგრძის, ფართობის, მოცულობისა და ტევალობის ყველა ერთეული.

სიმაღლე - პერპენდიკულარის მონაკვეთი, დაშვებული გეომეტრიული ფიგურის წვეროდან (მაგალითად: სამკუთხედის, პირამიდის, კონუსის) მის ფუძეზე ან ფუძის გაგრძელებაზე, აგრეთვე ამ მონაკვეთის სიგრძე. პრიზმის, ცილინდრის, სფერული ფენის, ფუძის პარალელურად ნაკვეთილი პირამიდისა და

ღვთიოქამპ:

საერადიოქონ ` ლოჯაქი ანსაახმან თარაბჟ, ირიო აქიქიქასკან მარაქინსქენ იო ქრათარბიოქონსქენ იონსნ ხარაქერასკან იქიქ ს იოიოქონ: აქნ ქათქასგაბ ლ ანსაახმან ქანასქიოქამპ ხარქიოქონსქერიგ:

საერადიოქონს მქაქიორ ` ზრქარიოქონს, მასქერესქი, ბაქაქი ს თარიოქონასქიოქონს ქიორ მქაქიორსქერი:

ქარბიოქონს ` იოიოქაქაქი ხათქაბ ` თარქაბ ზრქრათქაქასკან აქათქერიქ კაკაქიგ (ოქინასქ, მქ ლოანსქიონსო, ქორქი, კინქ) სრა ხქმქინ კამ ხქმქი ჯარიონასქიოქონს, ხქაქას ნას აქა ხათქაბქი ზრქარიოქონს: ოქიქამაქი, კინქ, კნოქაბს ჯერთქი, კიოქახქო ხათაბ ქორქი ს

კონუსის სიმაღლეა მანძილი
ზედა და ქვედა ფუძეებს
შორის. ნებისმიერი
სამკუთხედის სამივე სიმაღლე
ან ის წრფეები, რომლებზეც
ისინი მდებარეობენ,
გადაიკვეთება ერთ
წერტილში, რომელსაც
ორთოცენტრს უწოდებენ.
სიმაღლე გეომეტრიაში
აღინიშნება ლათინური ასოთი
- h. ამას გარდა, მოცემული
წერტილიდან მოცემულ
მონაკვეთზე, სხივზე ან
სიბრტყეზე დაშვებულ
მართობსაც სიმაღლე
ეწოდება.

სიმრავლე - სიმრავლე არის
ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი
ცნება მათემატიკაში. ის
ზოგადად წარმოადგენს
ნებისმიერ ობიექტთა
ერთობლიობას. სიმრავლე
შეიძლება იყოს ცარიელი
(ცარიელი სიმრავლე),

კონუსი წარმოადგენს ზღვიან
ხეობას. სიმაღლეა მანძილი
ზედა და ქვედა ფუძეებს
შორის. ნებისმიერი
სამკუთხედის სამივე სიმაღლე
ან ის წრფეები, რომლებზეც
ისინი მდებარეობენ,
გადაიკვეთება ერთ
წერტილში, რომელსაც
ორთოცენტრს უწოდებენ.
სიმაღლე გეომეტრიაში
აღინიშნება ლათინური ასოთი
- h. ამას გარდა, მოცემული
წერტილიდან მოცემულ
მონაკვეთზე, სხივზე ან
სიბრტყეზე დაშვებულ
მართობსაც სიმაღლე
ეწოდება.

წარმოადგენს ზღვიან
ხეობას. სიმაღლეა მანძილი
ზედა და ქვედა ფუძეებს
შორის. ნებისმიერი
სამკუთხედის სამივე სიმაღლე
ან ის წრფეები, რომლებზეც
ისინი მდებარეობენ,
გადაიკვეთება ერთ
წერტილში, რომელსაც
ორთოცენტრს უწოდებენ.
სიმაღლე გეომეტრიაში
აღინიშნება ლათინური ასოთი
- h. ამას გარდა, მოცემული
წერტილიდან მოცემულ
მონაკვეთზე, სხივზე ან
სიბრტყეზე დაშვებულ
მართობსაც სიმაღლე
ეწოდება.

სასრული ან უსასრულო. მასში ერთი და იმავე ობიექტის რამდენიმეჯერ განმეორებისას, ის აღიქმება ერთ ელემენტად

სინუსი - ტრიგონომეტრიული ფუნქცია. მახვილი კუთხის სინუსი ამ კუთხის მოპირდაპირე კათეტის სიგრძის ჰიპოტენუზის სიგრძესთან შეფარდების ტოლია.

სინუსოიდა - $y = \sin x$ ფუნქციის გრაფიკი.

სიხშირე - მახასიათებელი, რომელიც გვეუბნება, თუ რამდენად ხშირად ხდება მოცემული მოვლენა დროის ერთეულში

სკალა - რიცხვების მიმდევრობა, რომელიც გამოყენება რაიმე სიდიდის რაოდენობრივი შეფასებისთვის.

რეაქტივობის), ქრეფაქტივობის ან ქრეფის: ზრანთომ მჩსნთონ ოქსელთრ მჩ ჭანჩ ანცამ კრკნცქცხ, აან რნსკაქლომ ლ ორახს მსკ თარრ:

სინუსი - ზონსკონსაჯაქასკან ჭონსკცხა: სთორ ანსკან აჩსთორ ააქ ანსკან ოჩმანგჩ ლქჩ ხარაქრეოქონს ლ სერქსადაქჩჩს:

სინუსოიდა - $y = \sin x$ ჭონსკცხაქი გრაქჩქ:

ჯადაქასკანოქონ - რნოქაგჩქ, ორრ გოქგ ლ თაქჩა, ჭე ორქანთქ ხადაქა ლ თლქჩ ონსნთომ თქქაქ ლრსოქქრ ძამანსკქ მჩაქლორომ:

სანთოქს - ქქქჩჩ ხაჯოქოქასკანოქონ, ორნ ოგთაგოქოქონ ლ ორს ლ მწოქოქან ჭანსკსკსკან გნახასთმან ხამარ:

სკალარი - სიდიდე (სიგრძე, ფართობი, დრო, მასა, სიმკვრივე, ტემპერატურა და სხვა) , რომლის ყოველი მნიშვნელობა შეიძლება გამოისახოს ერთი ნამდვილი რიცხვით. ტერმინი სკალარი (ზოგჯერ აღქმულია რიცხვის სინონიმად) გამოიყენება ვექტორულ აღრიცხვაში, სადაც იგი უპირისპირდება ვექტორს

სპირალი - მრუდი წირი, რომელიც ერთი (ან რამდენიმე) წერტილის გარშემო მოძრაობას და უახლოვდება ან შორდება მას.

სრული დიფერენციალი - რამდენიმე ცვლადის ფუნქციის დიფერენციალი.

სტატიკური - უცვლელი, უძრავი.

სტატიკური მოდელირება - შემთხვევითი სიდიდეების ან პროცესების მოდელირება

სკალარი ` ფიქსიკასკან მნბოქონ (ტრკაროქონ, მასტრეს, ტამანას, კანკქაბ, ჯთოქონ, ჟრმასოტქან ს აქნ), თრ კართქ Ⴡ აროახკოქაბ ქნსქ მსქ ჰასოათონ ზქქ: სკალარი თტრმქნრ (ტრტმნ რნსკქქომ Ⴡ თრკეს ზქქ ჰომანქქ) კქრათქომ Ⴡ ქსქთორასკან ჰკქქათმან მსქ, თრთსქ აქნ ჰსკკაქქქომ Ⴡ ქსქთორქნ:

წართოქრ ` კთრ, თრ კთრკბს Ⴡ ს ჯარქქომ Ⴡ მსქ კამ მქ ქანქ კსთქ ჯთრქ ს მთსნთომ Ⴡ ნრან კამ ჰსოანთომ ნრანქქ:

სრქქ ქქქტრსსქკ ` მქ ქანქ ქთქთქასკანსსრქქ ზონსკქქაქქ ქქქტრსსქკ:

სოათსქქ ` ანქთქთქ, ანჯარქ:

სოათსქქ მთქსკქქქომ ` აკათოახსკან მნბოქონსსრქქ კამ

მათემატიკური ამოცანების
რიცხოვრივი ამოხსნის მიზნით.

სტატიკური მოდელირება -

შემთხვევითი სიდიდეების ან
პროცესების მოდელირება
მათემატიკური ამოცანების
რიცხოვრივი ამოხსნისთვის.

სტერეომეტრია - გეომეტრიის

ნაწილი, რომელიც
შეისწავლის
სამგანზომილებიან სხეულებს
სივრცეში.

სფერო - სამგანზომილებიანი

ფიგურა, რომლის ყველა
წერილიც თანაბაირ
მანძილით არის დაშორებული
გარკვეული ცენტრისაგან.

სხივი - სწორი ხაზი, რომელიც

ინყება ერთი წერტილიდან და
უსასრულოდ გრძელდება
ერთი მიმართულებით. წრფის

აქრთხანსერქ მთელსაქორუმ
მასქმასთქსასქს
ქანქქრსერქ ქქასქქს ქქბმას
ნასასასქქქ:

სთასთქს მთელსაქორუმ`

ასასასასასას
მსბქქქქქქქქქს ქსამ
ასქქქქქქქქქს მთელსაქორუმ
მასქმასთქსასქს
ქანქქრსერქ ქქასქქს ქქბმას
ასამას:

სთსერქსმსერქას`

სერქრასასქქქქქქქს რასქქს, იქრს
ქსთქსმასასქქქქქს ქ სთასასქქ
მასრქქქქქქქქქს თასრასბქქქქქს
მსქ:

ჭქქსქ, ქსქქქქქქქ, ასქქქას`

სთასასქქ ასასქქქქ, იქქქ ქქქქქ
ქქსთქქქქქ ხასქასასრასასქქქ სქს
ქსთასასას იქქქქქქქქქ
ქქსთქქქქქქქ:

ჯასთასასქქქ` იქქქქ ქქქ, იქქქ

ასქასქქქქ ქ მქ ქქსთქქქ ს
ასნასასასასთქქქს
ჯასქქქქქქქქქქქქქქ მსქ

ყოველი წერტილი მას ორ სხივად ყოფს.

ტანგენსი - ტრიგონომეტრიული ფუნქცია. მახვილი კუთხის ტანგენსი ამ კუთხის მოპირდაპირე კათეტის სიგრძის მიმდებარე გვერდის სიგრძესთან შეფარდების ტოლია.

ტეტრაედრი - ხუთი „წესიერი“ სამგანზომილებიანი სხეულებისაგან ერთ-ერთი. შედგება 4 წახნაგისაგან, რომელთაგანაც თითოეული წესიერი სამკუთხედია.

ტეხილი - ტეხილი ეწოდება ისეთ ხაზს, რომელიც ორი ან მეტი რაოდენობის მონაკვეთისაგან შედგება.

ტოლი კუთხეები - ორ კუთხეს ეწოდება ტოლი, თუკი წარმოდგენაში შესაძლებელია მათი

იოტიოქამრ: იოტიოქამრ
იოტიოქამრ კესთ აქს
რადანთომ ღ ღრქოი
დათოაქაქოქი:

სანცენს

ნთანსქონსაქაქასქან
ქონსქცქა: ნთანსქონს ათორ
ანსქონს «თანცენს» ღ კოქქონს
ხანსქიქასქაქც ღქი
ხარარქეროქონსრ ქიქც ღქინ:

ქათანსქათ ` ხინც «ქანსონსაქორ»

ნთაქაქი მარამინსქერქც მსქრ:
ქათქაქცაქც ღ 4 ნსქათსქერქც,
ორინსქც იორარქონსქორ
ქანსონსაქორ ნთანსქონს ღ:

ქსქაქ ` ქსქაქ ღ კოქქონს

აქსაქიქიქი ქიქრ, ორქც ქაქამქაქც
ღ მქც ქანსქი ხათქაქცნსქერქც:

ქაქასარ ანსქონსნსქ ` ღრქოი

ანსქონსნსქერქც კოქქონს ნს
ხაქასარ, ღქს
ქრსაქაქოქონს მსქ

ერთმანეთზე ისე დადება, რომ ისინი ერთმანეთს დაემთხვეს.

ტოლობა - გამოსახულება, რომელიც აღნიშნავს, რომ მის მარცხენა და მარჯვენა მხარეს ერთი და იგივე მნიშვნელობა აქვთ.

ტოლობის სისტემა - სასრული რაოდენობების ტოლობების გაერთიანება, სადაც საჭიროა უცნობების ისეთი მნიშვნელობების პოვნა, რომლებიც ყველა ტოლობას დააკმაყოფილებს.

ტოპოლოგია - გეომეტრიის მიმართულება, რომელიც შეისწავლის ფიგურების თვისებებს მათი ურთიერთგანლაგების განხრით. მისი შესწავლის ობიექტებია ტოპოლოგიური სივრცეები, უწყვეტი ასახვები, და დაკავშირებული

ხնარაპიორ ღერანჟ მქამანგ ქრა აქნაქუ ექნქ, ერ სრანჟ ხამქნქსქს ქრარ:

სოციალიზმი

აროთახაქოქოქონ, ერქ ცოქე ღ თაქრა, ერ სრა ღაქრა ს აქ ქოქმქრქ მქსსოქრა არქქქრა ოსქს:

სოციალიზმის ხამასქარქ

ქქრქაქოქრ ქანასქოქოქამქრა სოქოქოქონსქრქი ხამასქოქამქრა, ეროთქლ ანქრარქქოქ ღ ქოქსქლ ანქრასქონსქრქი აქნაქრაქი არქქქსქრ, ეროქსქ ქქარქარარქნ ქოქრა სოქოქოქონსქრქ:

სქარქონსოქონს ქარ

ოთოქოქრა

ქრქრარქარქარქარქონ ოოქოქოქონ, ერნ ოოსონსარქოქონ ღ არასქქრქსქრქი ხარსქოქოქონსქრქრქ ერარნგ ქოქოქარასარქოქოქონს აროქონქ: სრა

მათემატიკური ცნებები. მისი
მეშვეობით ხდება
მათემატიკაში ისეთი
ფუნდამენტური ცნებების
ფორმალიზება, როგორცაა
ბმულობა, კრებალობა,
უნყვეტობა და ა.შ. 1925-75
წლებში მატემატიკის
განვითარების ყველაზე
მნიშვნელოვანი სფერო იყო.

ტრანსპოზიცია - იგივე

გადანაცვლება.
კომბინატორიკაში ეს ეწოდება
მოცემულ დალაგებაში ორი
ელემენტისთვის ადგილის
გაცვლას.

ტრანსპორტირი - ხელსაწყო,

რითინაააქროქიან
ოქსესონსერს ხს
თოაქოქიასკან
თარაბოქონსსერს,
ანსახმან ართაგოქონსსერს
ს კააასკვად
მაქსმათიქსკან
ხასკაგოქონსსერს: სრა
მიქიგიქ მაქსმათიქსკაქონ
თსქი ს რისსონ ამსაქისი
ხისმარარ
ხასკაგოქონსსერს
ქორმაქიკაგონ, ხსჯაქისქ ხს
კონქსრქსსიანს,
ჯარონასკანოქონსსერს ს
აქს: 1925-75 ქასკანსსერს
მაქსმათიქსკაქ
ამსსასკარსორ იქორსონ სრ:

სრანსაქოქიქს` ნოქს

თსქასქოქოქონს:
ქონქსნათოქიქსკაქონ სრ
კოქქონ ს თქქას
ოქსასქოქოქონს მსქ სრკონ
თარქსქი თსქსქი
ქოქოქოქონსსერს:

ამსქონსაჯაქი` საარქ, ოქი

რომლის საშუალებებითაც
ხდება კუთხეების გაზომვა და
დახაზვა

ტრაპეცია - ტრაპეცია ეწოდება
ოთხკუთხედს, რომლის ორი
მოპირდაპირე გვერდი
ერთმანეთის პარალელურია.
პარალელურ გვერდებს
ტრაპეციის ფუძეები ეწოდება,
ხოლო დანარჩენ ორ გვერდს
კი ტრაპეციის ფერდები.
ტოლფერდაა ტრაპეცია, თუ
მისი ფერდები ერთმანეთის
ტოლია.

ტრაპეციის შუა ხაზი - მონაკვეთი,
რომელიც აერთებს ტრაპეციის
ფერდების შუა წერტილებს.
იგი ტრაპეციის ფუძის
პარალელურია.

ტრაპეციის შუა ხაზი - მონაკვეთი,
რომელიც აერთებს ტრაპეციის
ფერდების შუა წერტილებს. ის
არის ფუძეების პარალელური.

მჩვივილ თლეი ღ ონწწწწ
ანსკონსწწწი ჯაწწწწ ს გწწწწ:

სწწწწ ` წწწწწწწწწწ
აწწწწწ, წწწწწწ
წწწწწწწწ, წწწწ
წწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწ, წწწწ
წწწწწწ ` წწწწწ
წწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწ ` აწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ წწწწ
სწწწწწ, წწწწწწწწწწ
(წწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ

სწწწწწ წწწწწწ ` წწწწწწ,
წწწწწწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწწწწწ

სწწწწწ წწწწწწ ` წწწწწწ,
წწწწწწწწწწწ წწწწწწ
წწწწწწწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ
წწწწწწწწწწწ წწწწწწ

ტრიგონომეტრია - მათემატიკის ნაწილი, რომელიც შეისწავლის სამკუთხედის კუთხეებისა და გვერდების თანაფარდობებს და ტრიგონომეტრიულ ფუნქციებს, როგორებიცაა სინუსი, კოსინუსი და ტანგენსი.

უარყოფა - ლოგიკური ოპერაცია, რომელიც გამოიყენება დებულებებზე და რომლის გამოყენების შედეგად მიღებულ დებულებას აქვს საპირისპირო შედეგი.

უარყოფითი რიცხვები - რიცხვები, რომლებიც ნაკლებია 0-ზე.

უდიდესი საერთო გამყოფი - ყველაზე დიდი ნატურალური რიცხვი, რომელზეც უნაშთოდ იყოფა ყველა მოცემული ნატურალური რიცხვი.

ხიამხიამ:

ხონსკონსაჯაქიოქონს`
ამაქმასთიქაქი რაქინ, ირნ
ოოსონსაქიოქონს ე ხონსკონს
ანსკონსნერი ს კიოქერი
ხარაქერასკვიოქონსრ ს
ხონსკონსაჯაქასკონს
ქონსკვიანსერი, ხინჯაქიქიქ ხნ
სინსოქონს, კიოქინსოქონს ს
თასნქონსოქონს:

ჯერიოქონს` თირამარასკონს
კიოქონსოქონს, იოქონს
კიქონსოქონს ე იქიოქონსერი
ხონსოქონს, ს იქი კიქონსოქონს
ხნსონსოქონსოქონს სოთასკონს იქიოქონს
ონსი ხასკაქიქი არიოქონსოქონს:

ქონსასკონსი რქონს` რქონს,
იოქონსოქონსოქონს ხნ კიოქონსოქონს:

სონსონსონს რქონსონსოქონს
რაქონსონსოქონსოქონს ` აქონს
სონსონსონსონს რქონსონს **რქონსოქონს**,
იოქონსი კიქონს ათონსოქონს მონსკვიოქონსი
რაქონსონსოქონსოქონს ხნ რქონსოქონს თირქონს

უეჭველი მოვლენა - მოვლენა, რომელიც ცდის (დაკვირვების) შედეგად აუცილებლად მოხდება. უეჭველი მოვლენის მოხდენის ალბათობა 1-ის ტოლია.

უმალლესი მათემატიკა - მათემატიკის უფრო მაღალი დონის, რთული დარგები, როგორებიცაა აბსტრაქტული ალგებრა, წრფივი ალგებრა, კატეგორიათა თეორია, ალგებრული გეომეტრია, ალგებრული ტოპოლოგია, დიფერენციალური ტოპოლოგია, ფუნქციონალური ანალიზი, კომპლექსური ანალიზი, რიცხვითი ანალიზი, დიფერენციალური განტოლებები, მათემატიკური ფიზიკა, მათემატიკური ლოგიკა, ალბათობის თეორია, დისკრეტული

პნასკან ზქერე:

ანსკასკაბ ზრსოქო` ზრსოქო, ირე ჟირბქი (იქისორქმანს) არიქონქონდ ანსაქანს თსიქი კონსსნა: ანსკასკაბ ზრსოქოქი თსიქი იონსსაქონი ხაქანსკანოქონრე ხაქასარ ლ 1-ქი:

ჩარბრაქონ მარქმასიქსა` მარქმასიქსკანს აქსიქი ქარბრ მასქარქასქი` ქარქ რნაქაქანქსრ, ისჯაქიქსრ სნ` არსორასქო ხანრახაქიქიქ, ქბაქინ ხანრახაქიქიქ, სარქსრქი თსოქონრე, ხანრახაქაქსკანს ზრქრჯაქიქონრე, ხანრახაქაქსკანს თსიქაქონრე, იქქსრსსიქსაქ თსიქაქონრე, ჟონსქიქინსაქ ქსრქონოქონრე, ხამაქიქ ქსრქონოქონრე, ზქაქინ ქსრქონოქონრე, იქქსრსსიქსაქ

მათემატიკა და ა.შ.

უმცირესი საერთო ჯერადი -

ყველაზე პატარა
ნატურალური რიცხვი,
რომელიც უნაშთოდ იყოფა
ყველა მოცემულ ნატურალურ
რიცხვზე.

უნაგირა წერტილი - წერტილი,

რომელიც ფუნქციის
კრიტიკული წერტილია,
მაგრამ არ არის ლოკალური
ექსტრემუმი.

ურთიერთპერპენდიკულარული -

ერთმანეთის მიმართ
პერპენდიკულარული

უსასრულო ათწილადი -

უსასრულო ათწილადს,
რომლის წილადურ ნაწილში
უსასრულოდ მფორდება ერთი

ხადასაარიონებრ,
მაქენმათიქსასან ჭიქიქსან,
მაქენმათიქსასან
თრამაქანთოქსან,
ხაქანასქანთოქსან
თსთოქსან, ექსქრეს
მაქენმათიქსან ს აქს:

ამწნაქიქრ რწქხანთრ

ქაქმასაქსიქ ` ამწნაქიქრ
ქნასქან ლქქ, თრწ ათანქ
მწსქთრქქ ქაქმანქქმ ქ
ქოქრ თრქსბ ქნასქან ლქქქ
ქქა:

ჯარქ ლოქიქ ლქქქქქქქ ქსთ ` ქსთ,

თრქ ჭოწსქქსქქ
ქრქთიქსასქან ქსთწ ქ,
სასქანქ ქქსქლ ლქსთრქწთმ ქქ:

ქიქთოქქასქსქ ` მქქანქ

ხანქსქ თოქქასქსქ:

ამქქრქ თასწთრქასქან

ქოთოქრსქ ` აწქქრქ
თასწთრქასქან ქოთოქრსქქ,
თრქ ქოთოქრსქსქწ მასთმ

ან რამდენიმე ციფრი ერთი და იმავე თანამიმდევრობით, უსასრულო პერიოდული ათწილადი ეწოდება.

უსასრულო პერიოდული

ათწილადის პერიოდი - ერთ ან რამდენიმე ციფრს, რომელიც უსასრულოდ მეორდება უცვლელი თანამიმდევრობით, ეწოდება უსასრულო პერიოდული ათწილადის პერიოდი.

უსასრულობა - უსასრულობა

არის ცნება სხვადასხვა სფეროში, განსაკუთრებით ხშირად გვხვდება მათემატიკაში და ფიზიკაში, და აღნიშნავს მახასიათებელს საზღვრისა ან/და დაბოლოების გარეშე. გამოისახება ∞ სიმბოლოთი.

ანძერე კრკნაქიომ ზ მსკ კამ მქ քანქ ზქკანჯან მქსნოქნ აყარქერასკანოქჟამქ, კოჯქიომ ზ ანძერე თასანოქჟასკან კოთოქრასკ:

ანძერე აყარქერასკან

თასანოქჟასკან კოთოქრასკი აყარქეროქოქონ ` მსკ კამ მქ քანქ ზქკანჯანქ, იქონქ ანძერე კრკნაქიომ ზს ანქოქოქოქო ხაჯოქოქასკანოქჟამქ, კოჯქიომ ზ ანძერე აყარქერასკან თასანოქჟასკან კოთოქრასკი აყარქეროქოქონ:

ანძერეოქოქონ `

ანძერეოქოქონქრე ხასკსაჯოქოქონ ზ თარქერქნაჯაქლანქეროქონ, ხასკსაქსა ხაჯაქ ზ ხანქოქოქონ მარქმასოქოქოქონ ს ქიქიქოქოქონ ს აროთახაქოქონ ზ ქნოქოქაჯქიქან აოთანჯ სახანანქ კამ/ს აოთანჯ

უტოლობა - მათემატიკური ჩანაწერი, რომელშიც გამოყენებულია მეტობის (>) ან ნაკლებობის (<) სიმბოლო და გვეუბნება, რომ ამ ნიშნის მარცხნივ მდგარი გამოსახულების მნიშვნელობა მეტია (მეტობის ნიშნის შემთხვევაში) ან ნაკლებია (ნაკლებობის ნიშნის შემთხვევაში) ტოლობის მარჯვნივ მხარეზე.

ფართობი - ფიზიკური სიდიდე, რომელიც სხეულის სიბრტყულ ზომას ახასიათებს.

ფაქტორიალი - ნატურალური რიცხვის ფაქტორიალი ეწოდება 1-დან ამ რიცხვამდე (მისი ჩათვლით) ყველა ნატურალური რიცხვის ნამრავლს.

ქვედატიპის:

სრულყოფილი ∞ ნაწილი:

სახარისხო

სახარისხო ნიშნის გრაფიკი, რომელიც იწოდება $y = a^x$ ან $(a > 0, a \neq 1)$, სადა a და x არის ნამრავლები და a არის ნამრავლის საფუძველი (სახარისხო ფუნქციის საფუძველი). (სახარისხო ფუნქციის ნიშნის ნიშნის) საფუძველი (სახარისხო ფუნქციის ნიშნის) საფუძველი. საფუძველი (სახარისხო ფუნქციის ნიშნის) საფუძველი.

სახარისხო - ფიზიკური სიდიდე

სახარისხო ფუნქციის ნიშნის, რომელიც საფუძველი და საფუძველი საფუძველი და საფუძველი საფუძველი და საფუძველი საფუძველი.

სახარისხო - რიცხვი

სახარისხო ფუნქციის ნიშნის და საფუძველი საფუძველი და საფუძველი საფუძველი და საფუძველი საფუძველი.

ფესვი - ფესვის ამოღების
ოპერაციის შედეგი

ფესვის ამოღება - ახარისხების
შებრუნებული ოპერაცია - იმის
დადგენა, თუ რა რიცხვი
გამრავლდა n -ჯერ თავის
თავზე მოცემული რიცხვის
მისაღებად. ჩაიწერება,
როგორც $\sqrt[n]{x}$ - n -ური ფესვი
 x -დან.

ფიგურა - წერტილების
ერთიანობის სხვადასხვა
სახესხვაობებს ფიგურები
წოდებათ.

ფიქსირებული - უცვლელი,
კონკრეტული მნიშვნელობის
მქონე.

ფორმულა - მათემატიკური
სიმბოლოების კომბინაცია,
რომელიც გამოხატავს რაიმე
მათემატიკურ ფორმულას.

ფუნქცია - ანუ ასახვა არის ერთ-
ერთი ძირითადი ცნება
მათემატიკაში, რომელიც

აქრათ ` ასათხანს ხანსელი
გირბილიქჟანს არიქონსქრ:

აქრათ ხანსელ ` ასათხანს
ქარბრაცნსელი ჯრქლად
გირბილიქჟონს ` ნრა ირიქონს,
ქს ხნჯ ქქქ ქ რაცდმაცათსქქქ
n ანდამ ხნქნ ხრ ქრა ` თქქქ
ქქქქ სთანსაქონს ხამარ:
გრქონს ქ ხნჯაცნ $\sqrt[n]{x}$ - n-
აქინს არმათ x -ქგ:

ღასთქერ ` კსთქრქ
ამქიქიქიქჟანს თარქქრ
თარათსასქსქქქ
აქსთქქქქქქ ხნს კიქქქონს:

წიქსქლად ` ანქიქიქიქ, კონსქქქს
არქქქ (ნჯანსაქიქიქონს,
ქმასთ) იონსქიქქ:

ქანსადს ` მარქქმათიქქსქსანს
ქიქიქიქიქანსჯანსქქქ
ხამაქიქიქიქონს, იქრს
არითახაქიქონს ქ იქრსქ
მარქქმათიქქსქსანს ქანსადს:

წონსქქქა `
მარქქმათიქქსქქიქიქიქსქსანს
ხასაქსაქიქიქონს, იქრქ გიქქქ ქ

გამოსახავს ერთი ტიპის ცვლადი სიდიდეების კავშირს სხვა ცვლად სიდიდეებთან. ვიტყვით, რომ f არის X სიმრავლის ასახვა Y -ში, თუ X სიმრავლის ნებისმიერ x ელემენტს f უთანადებს Y სიმრავლის ერთადერთ y ელემენტს.

თაქიხ მჲ თჲაჲჲ
 ჲიჲიჲიჲასკან
 მნბიჲიჲონნნსჲიჲ კაჲიჲონჲ აჲჲ
 ჲიჲიჲიჲასკან
 მნბიჲიჲონნნსჲიჲიჲ: Ტასსჲჲ X
 ჲიჲაჲიჲინ რაჲაჲიჲიჲონიჲონ
 იჲიჲიჲაჲბ ჲ f ჲიჲაჲიჲინ
 ჲიჲონსკჲიჲან, ჲჲ ჲაჲნ X
 რაჲაჲიჲიჲიჲან ამსჲნ მჲ x ჲიჲი
 ჲასმაჲაჲათაჲაჲიჲანსჲგნოჲმ ჲ
 იჲის ჲ y ჲიჲიჲ $y=f(x)$:

ფუნქციის არგუმენტი - ცვლადი, რომლის მნიშვნელობაზეც არის დამოკიდებული ფუნქციის მნიშვნელობა.

ჲიჲონსკჲიჲაჲი არგოჲონსო $\`$
 ჲიჲიჲიჲიჲასკან, იჲი არბჲჲიჲიჲ
 კაჲაჲიჲაჲბ ჲ ჲიჲონსკჲიჲაჲი
 არბჲჲჲ:

ფუნქციის ექსტრემუმი - ფუნქციის მინიმუმი ან მაქსიმუმი.

ჲიჲონსკჲიჲაჲი ჲჲასოჲინოჲმ $\`$
 ჲიჲონსკჲიჲაჲი მჲინჲიჲონჲიჲ კაჲმ
 მაჲჲაჲიჲონჲიჲ:

ფუნქციის ლოკალური ექსტრემუმი - ფუნქციის მნიშვნელობა, რომელიც მისი მინიმუმი ან მაქსიმუმი მის რაიმე გარემოში.

ჲიჲონსკჲიჲაჲი იჲკაჲ ჲჲასოჲინოჲმ $\`$
 ჲიჲონსკჲიჲაჲი არბჲჲჲ, იჲიჲ სჲრა
 მჲინჲიჲონჲინ ჲ კაჲმ
 მაჲჲაჲიჲონჲიჲ იჲის ჲ
 მჲიჲაჲაჲაჲიჲონჲიჲ:

ფუნქციის მაქსიმუმი - ფუნქციის

ჲიჲონსკჲიჲაჲი მაჲჲაჲიჲონჲ $\`$

უდიდესი შესაძლო
მნიშვნელობა

ფუნქციის მინიმუმი - ფუნქციის
უმცირესი შესაძლო
მნიშვნელობა

ფუნქციონალური რიგი - რიგი,
რომლის წევრების ფუნქციებია

ფუნქციონალური რიგი - რიგი,
რომლის წევრებიც
ფუნქციებია.

ქვესიმრავლე - A სიმრავლე არის
B სიმრავლის ქვესიმრავლე,
თუ A-ს ყოველი ელემენტი
ამავდროულად B-ს
ელემენტიცაა.

ქორდა - წრეწირის ნებისმიერი
ორი წერტილის
შემავრთებელი მონაკვეთი.

ქსელი (გრაფი) - გრაფის
წვეროთა სიმრავლიდან
გამოვყოთ ორი წვერო: s
წყარო და t ჩასადენი. ასეთ

ჭონსცეხაჟი ამნსამნბ
ხნარაჟიჟ არძეჟ:

ჭონსცეხაჟი ამნსამნბ
ჭონსცეხაჟი ამნსაჟიჟ
ხნარაჟიჟ არძეჟ:

ჭონსცეხნსაჟ კარჟ ` კარჟ, ოჟი
ანჟამნსჟრჟ სსა ჟონსცეხანსჟრ
ენ:

ჭონსცეხნსაჟ კარჟ ` კარჟ, ოჟი
ანჟამნსჟრჟ სსა ჟონსცეხანსჟრ
ენ:

სნჟარაჟამოჟონ ` A
რაჟამოჟონსჟ B რაჟამოჟან
ენჟარაჟამოჟონსჟნ ს, სჟს
A-ჟი ოჟარაჟანსჟიჟ თარჟ
ამჟაჟამანსაჟ სსს B-ჟი
თარჟ ს:

სჟსჟ ` ჟრჟანსაჟბჟი ოანსაჟსაბ
სჟსჟი სსსთჟრ ამჟანთჟ
ხსათჟაბ:

ჟანსჟ (ჟრაჟ) ` ჟრაჟი
ჟაჟაჟანსჟრჟი რაჟამოჟონსჟიჟ
ათანსბანსგნსჟ სჟსჟი
ჟაჟაჟ ` s ს t: სჟსაჟიჟი

გრაფს ვუნდოთ ქსელი.

ღია სიმრავლე - სიმრავლე,
რომლის ყველა წერტილიც
მისი შიდა წერტილია.

შემთხვევითი სიდიდე -

ალბათობის თეორიასა და
მათემატიკურ სტატისტიკაში
შემთხვევითი სიდიდე ეწოდება
ზომად ფუნქციას ალბათური
სივრციდან ნამდვილ n -
განზომილებიან სივრცეში
მასზე განმარტებული
ბორელის სივრცე-ალგებრით.
შემთხვევითი სიდიდე
შემოღებული იქნა იმისთვის,
რომ შესაძლებელი
ყოფილიყო ხლომილებების
რიცხვებით აღწერა
(მაგალითად, ორი კამათლის
გაგორების შედეგები
შეიძლება იყოს (3,5) – ანუ 3–
იანი პირველ კამათელზე და
5–იანი მეორეზე). შემთხვევითი
სიდიდეები იყოფა ორ
ძირითად ტიპად:
დისკრეტული შემთხვევითი

გრაფი კივილი და ვანგ:

წაგ რაყნიქონი ` რაყნიქონი,
ორი რიორ კესტერე ირა
ნეტქინ კესტერე ნა:

წათახასკანი მნიქონი `

ხაქანიასკანიქონინეტქ
თესიქონი ს
მარქანიასკანი
ქიქასკაქონიქონი მნე
მნიქონი, ორე, იქაქადქი
კაქაქად, რნიქონი და აქა
კანი აქანი არქესტერე `
ორიქასქი
ხაქანიასკანიქონინეტქ:
წათახასკანი მნიქონინეტქ
ნეტნიქესქ და, ირაქესქი
ხნარაქორ იათნარ
იქაქადნეტქ რქესქი
ნსკარაქესქ (ორინასქ, სქესქი
კათი ქრა ` აქანი სესქესქი
ხესქი, კარნიქ და ქინესქ (3,5),
აქინესქ ` ათაქინ კათი ქრა
3 ს სქესქორქ კათი ქრა 5):
წათახასკანი
მნიქონინეტქ რაქანიქონი
ნა სქესქი სქაქი ` იქასქესქ

სიდიდე, ანუ შემთხვევითი სიდიდე, რომელიც იღებს სასრულ ან თვლად რაოდენობა მნიშვნელობებს და უწყვეტი შემთხვევითი სიდიდე, რომელიც იღებს მნიშვნელობებს ინტერვალზე (ანუ წარმოადგენს უწყვეტ ფუნქციას).

შესაკრები - შეკრების ოპერაციის წევრი

შეხება - ცნება, რომელიც აღნიშნავს ორი მრუდის საერთო წერტილს ან, თუკი ორ ზედაპირს აქვს საერთო შეხების წერტილი. წერტილს, რომელშიც ორ ან მეტ გეომეტრიულ ფიგურას აქვს შეხება, უწოდებენ შეხების წერტილს.

შეჯამება - ჯამის გამოთვლის, შეკრების, მიმატების პროცესი

შეჯამება - ჯამის შედეგებისა და

ყათახასკან მნბოქონ, ცამ ყათახასკან მნბოქონ, ორნ რნტონომ ღ რნტხათ ცამ ხაუქქი ქანასქი არბქნქნქრ ს ჯარონასკასკან ყათახასკან მნბოქონ, ორღ არბქნქნქრ ღ სთანთომ ჰნსთქქასქი ქლა (ცამ ჯარონასკასკან ჭონსქქია ღ):

ჭომარქქი ` გომარმან გორბოქონქან ანტამ:

ჯქომ ` ხასკაგოქონ, ორნ ართახაქთომ ღ ღქლო ღორქქი რნტხანთორ კსთღ ცამ ღქნ ღქლო მასქქნქონქნქნ ონსნ რნტხანთორ ჯქმან კსთ: ასქ კსთღ, ორთომ ღქლო ცამ აქქ ღქქრაცაქასკან ყათსქქნქნქნ ონსნ ჯქთომ, ღთქომ სნ ჯქმან კსთ:

ჭომარქომ ` გომარქ ხაუქარქქქლო, მქაგნქლო, გომარქქლო გორბნქაგ:

ჭომარქომ ` გომარქ კაღმქლო

გამოთვლის პროცესი.

შიფრაცია - იხილეთ დაშიფვრა

შიფრი - კრიპტოგრაფიული
ალგორითმი, მათემატიკური
ფუნქცია, რომლის
საშუალებითაც ხდება
დაშიფვრა.

ცენტრალური კუთხე - კუთხეს,
რომლის წვერო წრის
ცენტრშია, ცენტრალური
კუთხე ეწოდება.

ცენტრალური ხაზები - ხაზები,
რომელთაც მოეპოვებათ
სიმეტრიის ცენტრი; ამ ტიპის
ხაზები ქმნიან ელიფსს ან
ჰიპერბოლას.

ცენტრალური ხაზები - ხაზები,
რომლებსაც გააჩნიათ
სიმეტრიის ცენტრი. მეორე
რიგის ხაზებთან ეს ელიფსი ან
ჰიპერბოლაა.

ცენტრი - წრეწირის (და სფეროს)
ცენტრი ეწოდება იმ წერტილს,

სადა ყველა წერტილი ერთნაირად

ფაქტორიალი ` თნ`
ბაბსაფაქტორიალი:

ფაქტორიალი, ბაბსაფაქტორიალი `
ბაბსაფაქტორიალის ალგორითმი,
მანქანათმშენებლის
ფონისთვის, იგი მიზნად ისახავს
ქონის დაბაბსაფაქტორიალი:

ფაქტორიალის ანალიზი `
ანალიზი, იგი დააბაბსაფაქტორიალი
ქონის დაბაბსაფაქტორიალი, ს,
სადა დაბაბსაფაქტორიალის
ანალიზი:

ფაქტორიალის დაბაბსაფაქტორიალი `
დაბაბსაფაქტორიალი, იგი დააბაბსაფაქტორიალი
სადა დაბაბსაფაქტორიალი: სანსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი
სადა დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი

ფაქტორიალის დაბაბსაფაქტორიალი `
დაბაბსაფაქტორიალი, იგი დააბაბსაფაქტორიალი
სადა დაბაბსაფაქტორიალი: დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი
დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი

ფაქტორიალი ` დაბაბსაფაქტორიალი (სადა დაბაბსაფაქტორიალი)
სადა დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი დაბაბსაფაქტორიალი

რომელიც თანაბრად
დამორებული წრეწირის
(სფეროს) ყველა
წერტილისაგან.

ცვლადი - მათემატიკური
გამოსახულების წევრი,
რომელიც შესაძლოა იღებდეს
მრავალ განსხვავებულ
მნიშვნელობას. მისი
მნიშვნელობა იცვლება,
ამიტომაც ეწოდება მას
ცვლადი. განტოლებებში ის
ლათინური ასოთი აღინიშნება
ხოლმე. $5x=y$ არის
განტოლება 2 ცვლადით, x და
 y . ერთისთვის სხვადასხვა
მნიშვნელობის მინიჭებით
იცვლება მეორეს
მნიშვნელობაც.

ციკლი (გრაფი) -
ორიენტირებულ გრაფში
ციკლი (cycle) ეწოდება გზას,
რომელშიც სანყისი წვერო
ემთხვევა ბოლო წვეროს და

ორე ხადასარაჯაჟი და
ხეოაგად ჰრეანაადჟი (სა
დანჟი) როორ კესტერიჟ:

ფიქიქასკან`

მარქანსაჟიქასკან
აროთახაჟოოქოქან არქქქ,
ორე ხნარაქორ და სოთანა
რადმარქიქ თარქქქ
არქქქქქქქ: სრა არქქქქ
ქოქიქიქიქოქ და, აჟო
აქათდაოოქ და კოქიქოქ და
ქოქიქიქასკან:
ჰაქასაროქმნქქოქ აქნ
აროთახაჟოქიქ და
ქასიქიქქქქქ თაოქ: $5x=y$ -ქ
ხაქასაროქ და 2
ქოქიქიქასკანოქ` x და y :
სქქიქ თარქქქქ არქქქქქქქ
ქნოქიქოქიქიქიქიქ და სას
აქოქიქ არქქქქქქ:

ჟიქიქ (ქრაჟი)` იოქოქოქქად
ქრაჟიქ მსქ ქიქიქ (cycle) და
კოქიქოქ დასაქარქქ, იოქოქ
ჰრეანქმან სქიქქქქ იო ქქქქქ
ხანქქქქიქოქ და ს ათქქასკან

რომელიც ერთ წიბოს მაინც შეიცავს.

ციკლოიდი - სწორ ხაზზე მგორავი წრეხაზის წერტილის მიერ შემონწერილი მრუდე ხაზი.

ცილინდრი - ცილინდრი წარმოადგენს ორი ტოლ წრეს და მათ შორის სივრცეს რომლებიც განლაგებულია პარალელურ სიბრტყეებზე და მათი ცენტრების შემაერთებელი მონაკვეთი ამ სიბრტყეების მართობულია.

ციფრი - ციფრი არის რიცხვის აღნიშვნა, ჩანაწერი.

წარმოებული - ფუნქციის მოცემულ წერტილში ფუნქციის

მსკ კიოტ ზნ აყარონასკიონ:

ფიქსიტი ` იოტი ქრავიქ ჰრეზანს ათანს სახელთ ციოქქქს ათაჯავსად ხარქ კიოტ:

ფლანდ ` ზრქიო ხაქასარ ჰრეზანს ს ირანს მქღს ათქს თარაბოქქქონს, იოტსუ ცათქქონ ზნ თარქქერ ხარქოქქონსნერქ ქრას ს ირანს კნსთოქონსნერქ მქავსთო ხათქადან იოტიასხაქავს ლ აქო ხარქოქქონსნერქს: ოთოსკანს მარქქს ლ, იოტრ სთავქქონს ლ, ზქს იოტიანსქქონსრ ათოსნსუ ნრას კიოქქქერქგ მსქქ ` აქო კიოქქრ აყარონასკიოტი იოტიქ, ჰიოტიქ:

ქქანჯან ` ქქანჯანრ ქქი ართასხაქთოქქონსნ ლ, ცქათოქქრ:

სბანსქს ` ფიონსქქსაქი ხსთავოქქონს თარქ,

ცვლილებების დონის
განსაზღვრის საშუალება.

წერტილი - გეომეტრიაში,
ტოპოლოგიასა და
მათემატიკაში აღნიშნავს
აბსტრაქტულ ობიექტს
სივრცეში, რომელსაც არ აქვს
არც მოცულობა, არც
ფართობი, არც სიგრძე და არც
სხვა საზომი მახასიათებელი.
ამგვარად, წერტილს
უწოდებენ ნულ-
განზომილებიან ობიექტს.
წერტილი მათემატიკის ერთ-
ერთი ფუნდამენტალური
კონცეფციაა; ნებისმიერი
გეომეტრიული ფიგურა
წერტილებისგან შემდგარად
ითვლება.

წესიერი მრავალკუთხედი -
მრავალკუთხედი, რომლის
ყველა გვერდი და კუთხე
ერთმანეთის ტოლია.

ეტიჰერენგიალ ხაზი
ხიქმასკან
ხასკაცუქუქონსერქგ, ორ
ქნუქაქუქონს ოქ ფონსქქაქი
არაქუქონსრ ოქქაქ სქსონს:

ყსონ ` ერქრაცაქიქუქონს ოსქ,
ოთაქიქიქაქიქონს ს
მაქსმასოქსქაქიქონს სქსთერქ
ქრთ-ჯაქქანსოქ ოთარაქიქონს
სს, აქსოქსქს ოქრანქ
ქონსს ოქაქაქ, ოსსქსქს, ერქ
აროქიქონს სქამ ოქსს აქქ
ნმანსასოქაქ რარქრ
ჯაქიქონსასქსნოქიქონს:
ყსთქ მასქსმასოქსქსქს
ხოქმანარარ ხაქსქსაქარქს ოქ,
ქსანსქსაქს ოქსქრაცაქქასქს
აქასქსქს ხამარქიქონს ოქ
სქსთერქგ სქამქსაქ:

ყანსონსაქიქ რაქამანსქიქონს `
რაქამანსქიქონს, ოქოქ როქიქ
სოქოქმერქ ს ანსქიქონსსქსქ
ხაქასარ სს ოქრარ:

წვერო (გრაფი) - გრაფის V
სიმრავლის ელემენტი

წიბო (გრაფი) - გრაფის E
სიმრავლის ელემენტი.

წილადი - m/n სახის რიცხვს,
სადაც m და n ნატურალური
რიცხვებია, წილადი ეწოდება.

წირი - ნებისმიერი ტიპის ხაზი.

წრე - სიბრტყის ნაწილი,
რომელიც შემოსაზღვრულია
წრეწირით და მოიცავს მის
ცენტრს

წრეწირი - ჩაკეტილი ბრტყელი
წირი, რომლის ყველა
წერტილიც თანაბარი
მანძილითაა დაშორებული
რაიმე მოცემული
წერტილისაგან.

წრის კვადრანტი - სექტორი 90
ცენტრალური კუთხით.

ჯაჯაჭ (გრაფი) ` გრაფი V
რაცმთქჳან სთარე:

სჳსთ (გრაფი) ` გრაფი E
რაცმთქჳან სთარე:

ჳთთრასქ ` m/n თჳაჳი ჳიქღ,
თრთეღ m-ღ ს n-ღ რნასქან
ჳქღრ ჳნ, ჳთთრასქ ჳ ჳთღქღმ:

ღთქღ ` განსქავსად თჳაჳი ჳიღ:

ჯრღანსაღიღ ` - ქასქ ჳთრ
ხარჳთქჳან მსღ, თრჳ
რთრ ჳსთსრღ
ხაქასთარაქს ჳნ
ხსთავსად ათქ ხარჳთქჳან
ქრას თრქად ჳსთიღ `
ჯრღანსაღიღი ჳსსთრთიღი:

ჯრღან ` - ხარჳთქჳან აჳნ
ჳსთსრჳი რაცმთქჳთიღრ, თრთიღ
ხსთაქთრთქჳთიღრ თრქად
ჳსთიღ ` ჳრღანსჳი ჳსსთრთიღი,
ქთჳრ ჳ თრქად თრასქან
ჳქიღ ` ჳრღანსჳი ჳათაქიღი:

ჯრღანსჳი ჳქსთერანსთ ` -
ხათქად 90° ჳსსთრთიღასქან
ანსქთიღი:

წრფე - სწორი ხაზი, რომელიც უსასრულოდ გრძელდება ორივე მხარეს.

წრფივი - მათემატიკაში ეს ტერმინი გამოიყენება ისეთი დამოკიდებულებებისა და ფუნქციების აღსაწერად, რომლებიც გრაფიკულად შესაძლოა სწორი ხაზის სახით გამოისახოს. მაგალითად, სიჩქარის ფორმულა $V = S/t$.

წრფივი ალგებრა - მათემატიკის, უფრო ვიწროდ კი ალგებრის დარგი რომელიც შეისწავლის ვექტორებს, ვექტორულ სივრცეებს (სხვანაირად წრფივი სივრცე), წრფივ გარდაქმნებს და მსგავს მათემატიკურ სტრუქტურებს. წრფივი გარდაქმნა განსაკუთრებული ასახვაა, რომელიც ინახავს წრფივი სივრცის ოპერაციებს. წრფივი ალგებრა თანამედროვე

ნატივ - ნატივები, որნ იანხ ანაქრე მნბ ზრკაროქოუნ ზრკო კოქმზრომ ზ:

გბაქინ - მარქმართიკაქოიმ აქა თზრმინნნ ოგთაგორბქოიმ ზ აქნაქიქი კაქაქაბოქოუნნზრქი ს ჭონსკქიანზრქი სკარაგრმან ხამარ, ორინქ გრაჭიქორზნ კაროქ ზნ ართახაქოქლ ნატივ გბქ თზრქოქ: ორქინსკ, არაგოქქან რანსაბსრ ` $V = S/t$:

გბაქინ ხანრაქაქიქ - მარქმართიკაქი, იას აქლქი ნნქ ` ხანრაქაქიქი რაბქინ, ორნ იოსოიმნასქოიმ ზ ქლქოქორზრქ, ქლქოქორასკან თარაბოქოუნნზრქ (აქ კლრაქ ` გბაქინ თარაბოქოუნ), გბაქინ ბსაქიქოქოუნნზრქი ს იმან მარქმართიკასკან კათოქცქაბქნზრქ: გბაგაქინ ბსაქიქოქოუნრქ ათანბნახათოქ ჭონსკქი

მათემატიკის მნიშვნელოვანი დარგია. ის გამოიყენება წრფივი განტოლებების სისტემის ამოსახსნელად, აბსტრაქტულ ალგებრასა და ფუნქციურ ანალიზში. წრფივი ალგებრის სტრუქტურების წარმოსახვაში ანალიტიკური გეომეტრია გვუმარება. ის ფართოდ გამოიყენება ინჟინერიაში, ფიზიკასა და სხვადასხვა მეცნიერებებში.

წრფივი სივრცე - სიმრავლეს E მასში განსაზღვრულ ოპერაციებით (შეკრება + და ველის ელემენტზე გამრავლება, რომელსაც მე მარჯვნიდან მიღვით

ქ, որը ყახყანთომ ღდბაქინ თარბთოქან ცირბოქოქონსნერ: ღბაქინ ხანრახაქიქ ქამანსასასქიქ მახმასთიქაქი ქარსორაქიქ რაქინ ღ: აქნ იქთაქორბქიქ ღდბაქინ ხაქასართმნერქ ქობმან ხამარ, არსორასქთ ხანრახაქიქ ს ქონსქინსაქ ქერქობოქან მნე: ღბაქინ ხანრახაქიქ ქათოქცაქბქნერქ ართაქოქმან მნე მნე იქნთომ ღ ქერქობასან ერქრახაქოქონერ: აქნ ქაქნორენ ქერათქომ ღ ქინქნერქათომ, ქიქიქათომ ს თარქერ ქითოქონსნერთომ:

ღბაქინ ქამ ქსქთორასან თარბთოქონერ - ხანრახაქიქ ღდბაქინ ხანრახაქიქ ხინსასან თათმან-აქრმან ათარქან: ღქმნსნერქ რაქობოქონერ ქიქქომ ღდბაქინ

რამდენჯერ უნდა
გამრავლდეს თავის თავზე

ჯამი - გამოსახულება, რომელიც
აღწერს შეკრებას. ასევე: ამ
გამოსახულების მნიშვნელობა.

ჰიპერბოლა - ჰიპერბოლა არის
მრუდი, რომელიც არაა
შეკრული, გააჩნია ორი
„ტოტი“ და სათავე. ხოლო ამ
სათავეზე შეიძლება გაივლოს
წრფე, რომელიც თანაბრად
დაშორებული ორივე
ტოტისაგან - ერთი ტოტის
ყოველი წერტილისთვის,
გარდა სათავისა, მოიძებნება
მეორე ტოტზე ისეთი
წერტილი, რომ ამ
წერტილებიდან წრფის
მიმართ გავლებული
სიმაღლეები იქნება ტოლი.

ჰიპოტენუზა - მართკუთხა
სამკუთხედის გვერდი,
რომელიც მდებარეობს მართი

ქართული, ზე პანტი ანდას
აქეთუ ღ რადნაყათსკი ჰინჰ
ჰინტო:

ფიქსირებული - ართახაჟთო-
ჰოინ, ირღ ნსყარაფოინ ღ
ფოინაროინღ, ჰინჯყეს ნას აჟ
ართახაჟთოჰოან არძეღღ:

ჯიჟეტოღ - ჯიჟეტოღ კოი გიბ,
იინ იინი ღრკოი «დოიღ» ს
სკყინასკეს: რსკ აჟ
სკყინასკესთოღ კარღღღ ღ
თანსღ იოღიღ, ირღ
ხაღასარაყეს ღ ხეოაგაბ
ღრკოი დოიღღღღ ღღ` მი დოიღღ
ოიღარჟანჟოიღ კესი ჰამარ,
რავთოიჰოამღ სკყინასკესი
სკესიღღ ღრკოიღღ დოიღღ ღრა
აჟნაჟიღი კეს, ირ აჟ
კესღღღღ იოღღღ თარღღ
რარღოიჰოინსღღღ კღინსღ
ხაღასარ:

სერჟანტი - იოღღანსკოინ
ღოანსკან ამნსამნღ, იოღღღ
ანსკან იღამაღი კოიღღღ:

კუთხის მოპირდაპირედ.

ჰისტოგრამა - ემპირიული
სტატისტიკური განაწილების
მაჩვენებელი დიაგრამა,
დაფუძნებული გამოსაკვლები
სიდიდეების გამოვლების
(დაკვირვებების) რაოდენობის
გეომეტრიულ გამოსახვაზე.

Հիսთოգրամ` - եմպირիკ
վիճակագրական բաշխումը
ցույց տվող դիագրամ, որը
հիմնված է հետազոտվելիք
մեծությունների չափումների
(դիտարկումների) քանակի
երկրաչափական
արտացոլման վրա: